Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН
№ 185 (14.348).

1969 АВГУСТ 10 ЯКШАНБА

Баҳоси 2 тийин.

БАЙРАМИНГИЗ ҚУТЛУҒ БЎЛСИН БИНОКОРЛАР!

ДЎСТЛИК ЙЎЛИ

Е. НАСРИДДИНОВА,

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси.

Декада... Бу сўз кундалик ҳаётимизга сингиб, анъанага айланиб кетди. Бу сўз ёрқин воқеалар, илҳомбахш ишлар, тантаналар рамзи бўлиб қолди. Ҳа, қардош маданиятлар декадаси худди шундай байрам тантаналари тусини олади. Бу декадаларсиз Ватанимиз халқларининг турмушини тасаввур қилиб бўлмайди. Қардош халқлар маданияти байрамлари яхши анъана бўлиб қолди. Бу анъана совет ижтимоий ва давлат тузуми моҳиятидан келиб чиқиб, тузумимизнинг интернационал характерини, Коммунистик партиямизнинг миллий сиёсатини яққол ифодалайди. Бу анъана СССР халқлари дўстлигини ҳар тарафлама мустаҳкамлашда, социалистик маданиятларимиз ютуқларини пропаганда қилишда, маънавий бойликларимизни кўпайтиришда катта роль ўйнаб, коммунизм моддий-техника базасини яратишдек муҳим вазифа билан узвий боғлиқдир.

Шу йил июль ойининг сўнгги ўн кунлигида Россия Федерациясида ўтказилган Ўзбекистон адабиёти ва санъати декадаси кунларида бунга тўла ишонч ҳосил қилдик. Бу декада 1963 йил кузида Ўзбекистонда бўлиб ўтган рус адабиёти ва санъати декадасига жавоб бўлиб катта сиёсий аҳамиятга эга воқеа бўлди. Республикамиз меҳнаткашлари Россия адабиёти ва санъати усталари билан ўша учрашув дамларини ҳалиҳали зўр ифтиҳор туйғулари билан эслаб юришади.

Ҳар бир декаданинг ўзига хос хусусияти, жиҳатлари бўлади. Бу галги декада Улуғ Ленин туғилган куннинг 100 йиллигига бағишлаб ўтказилганлиги учун ҳам алоҳида аҳамият касб этди. Совет Иттифоқи халқлари ўзларининг тарихий ғалабаларини, янги ёрқин тақдирларини, экономика ва маданиятларининг мисли кўрилмаган даражада гуллаб-яшнаганлигини шу буюк зот номи билан боғлайдилар.

Бутун совет халқининг маданият байрамига айланиб кетган декада кунларида Ўзбекистон меҳнаткашлари Коммунистик партия раҳбарлигида доҳий Ленин васиятларини бажара бориб қандай катта муваффақиятларга эришганликларини намойиш этдилар. Рус халқи совет ҳокимиятини ўрнатиш ва мустаҳкамлаш учун курашда революцион жасорати ва матонати билан, социалистик Ватанни ҳимоя қилишда жанговар қаҳрамонлиги билан, меҳнатдаги шоншавкати билан, доно ақли, саҳий қалби билан, интернационал бурчини юксак даражада ҳис этиши билан мамлакатимиз барча халқларининг меҳр-муҳаббатини қозонди.

Маданиятимиз байрамининг ўзига хос яна бир хусусияти шундаки, у Ўзбекистон адабиёти ва санъатининг кўп сонли отрядини қамраб олди. Биз шу нарса билан чексиз бахтиёрмизки, декада маршрутлари Россия юрагида, РСФСРнинг шонли саноат ва маданият марказларида — Горький, Қозон, Ульяновскда, Волгабўйидаги ажойиб шаҳар ва районларда, ҳар бир қадамда революцион жангларнинг, жасорат ва матонатнинг изи сезилиб турган, Россия пролетариатининг қаҳрамонона анъаналари туғилган, В. И. Ленининг ҳаёти ва жўшқин революцион фаолияти билан боғлиқ бўлган табаррук жойларда ўтказилди. Декаданинг якунловчи концерти Москвада — Кремлдаги Съездлар саройида ўтказилажаги ҳақидаги хушхабар барчамизнинг қалбимизни беҳад шод қилди.

Ўн кун мобайнида декада қатнашчилари қардош Россия меҳнаткашлари олдида Совет Ўзбекистонининг адабиёти ва санъати эришган энг янги ютуқларни намойиш қилдилар. Декадани ўтказишда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети катта ташкилотчилик ишини олиб борди. Тайёргарлик ишлари ва декада кунларидаги асосий тадбирларнинг аниқ режаларини белгилаб берди. Бу ишда республика Маданият министрлиги, шунингдек Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Кинематография бўйича давлат комитети, Матбуот давлат комитети, Радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитети, Ёзувчилар союзи, композиторлар, кинематографчилар, рассомлар союзлари, Ўзбекистон театр жамияти, бадиий кўргазмалар ва панорамалар дирекцияси фаол қатнашдилар.

Декаданинг муваффақиятли ўтишида РСФСР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ўртоқ Вячеслав Иванович Кочемасов бошчилигидаги Россия Федерацияси ташкилот комитети, шунингдек Горький, Ульяновск областлари ҳамда Татаристон АССРда тузилган ташкилот комитетлари бизга бебаҳо ёрдам бердилар.

Бутун тайёргарлик ишлари ва декаданинг ўзи ҳамиша КПСС Марказий Комитетининг Маданият бўлими диққат-эътиборида турди. Декаданинг муваффақиятли ўтишини таъминлаш юзасидан ҳамма тадбирлар белгиланди. Декадада ҳукумат делегацияси бошчилигида салкам 350 киши иштирок этди.

Ўзбекистонда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат ансамбли, «Шодлик» ашула ва рақс ансамбли, «Лазги» Хоразм рақс ансамбли, Қорақалпоғистон АССР ашула ва рақс ансамбли, республика театрларининг етакчи артистлари, Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров ва республикада хизмат кўрсатган артист Стахан Раҳимов бошчилигидаги эстрада группалари, хориография билим юрти ва Глиэр номли музика мактабининг ўқувчилари группаси декаданинг асосий иштирокчилари эди.

Худди ўша кунлари Москвадаги СССР Иттифоқи Большой театри саҳнасида Алишер Навоий номидаги Академик Катта Театр коллективи зўр муваффақият билан ўз асарларини намойиш қилди. Талантли коллектив кўп сонли томошабинларнинг қизғин муҳаббатини қозонди.

Хўш, декада қандай ўтди? Унинг ибрат оладиган нарсаси нима бўлди-ю, асосий якунлари нималардан иборат?

Дастлабки дақиқаларданоқ — ҳукумат делегацияси Москвага келишидан тортиб, республикамиз вакилларининг Горькийда бўлиши, Қозон ва Ульяновскда учрашувларигача, декаданинг ҳар бир онида қардошлик меҳр-муҳаббатини яққол ҳис этиб турдик. Декада кунларидаги бутун сафаримизда декадани ўтказиш ташкилот комитетининг раиси В. И. Кочемасов, КПСС Марказий Комитети Маданият бўлими мудирининг биринчи ўринбосари З. П. Туманова, РСФСР Маданият министри Н. А. Кузнецов, министр ўринбосари Г. П. Александров, РСФСР Министрлар Советининг Кинематография бўйича давлат комитети раиси А. Г. Филиппов ва Россия Федерацияси раҳбар органларининг бошқа ходимлари биз билан бирга бўлишди.

Маданиятимиз байрами Горькийдаги А. С. Пушкин номли опера ва балет театрининг биносида тантанали суратда очилди. Кенг жамоатчилик вакиллари иштирокидаги бундай тантанали концерт кечалари Қозон ва Ульяновскда ҳам муваффақиятли ўтди.

Ҳамма ерда — Горький шаҳри ва областнинг бошқа шаҳар ва районларида ҳам, Дзержинск, Лисково, Правдинск, Кстово, Балахна, Қозон, Ульяновск ва бошқа шаҳарлардаги концертлар, кинофильмларимиз фестиваллари ўн минглаб томошабинларнинг таҳсинига сазовор бўлди. Ҳозирги замон графикаси ва халқ амалий санъати виставкалари ҳамма ерда томошабинларни ўзига мафтун этди.

Маданият байрами кунларидаги учрашувлар дўстона, ижодий ҳамкорлик вазиятида ўтди. Бу учрашувларда адабиёт ва санъатимиз эришган ютуқлар ҳақида, бу соҳадаги янги проблемалар ва вазифалар тўғрисида фойдали гаплар бўлди. Республикамиз адабиёти ва санъати бир гуруҳ ходимларининг ВЛКСМ Марказий Комитетидаги учрашуви ҳам ниҳоятда қизиқарли ўтди.

Ўзбекистонда ва бошқа қардош республикаларда илгари ўтган ҳамма декадалар каби бу декада ҳам рус халқи билан, Россия Федерациясидаги бошқа халқлар билан дўстлигимизнинг катта байрамига айланди. Ҳамма ерда бизни «Хуш келибсиз, қадрли ўзбекистонлик дўстларимиз!», «Серқуёш Ўзбекистон вакилларига алангали салом!», «Яшасин СССР халқлари ўртасидаги абадий ва бузилмас дўстлик!» деган шиорлар билан кутиб олишди.

(Давоми иккинчи бетда).

МАШИНА ИХЛОСМАНДЛАРИГА

Уфқ билан туташиб кетган далалар бағрини ям-яшил ғўзалар безаб турибди. Чигит бултургига қараганда кеч экилган бўлса ҳам, у тез ундириб олинди ва ғўза парвариши дарҳол бошлаб юборилди. Мана энди, энг кейин экилган майдонлардаги ғўза ҳам кунда бир яшнамоқда.

Қуёш далаларга ҳарорат пуркагани сари ғўза туплари дуркин ўсяпти. Пайкалларга яқинлашар экансиз, тупларни безаб турган оқ, қизил, пушти ранг гулларга кўзингиз тушади. Шоналар ғуж-ғуж бўлиб ётибди. Ҳозирнинг ўзидаёқ ҳар туп ғўзада 8-9 тадан тўқ кўсак санайсиз. Бу пайкалдаги ғўза ўтган йилнинг шу вақтдагисидан ҳам авж олиб ўсаётганлиги кўриниб турибди.

Пайкалга кирамиз. Ғўза туплари калта бўғин бўлиб ўсмоқда. Уларнинг бўйи-басти ҳам баббаравар. Дала четидан оқадиган ариқчанинг сал берисида—эгат бошида тахтача кўринди. Тахтачага ёзиб қўйилган қуйидаги сўзлар диққатимизни жалб этди:

—«Бу ернинг пахтаси машинада терилади».

Бригада бошлиғи Эгамберди Йўлчиев билан суҳбатлашиб қолдик:

—Машина териминнинг муваффақияти учун,—деди у, —даставвал, ғўзани машинабоп қилиб ўстирмоқ керак. Эгатларни тўппа-тўғри ва чуқур олиш зарур. Шундай қилинганида биринчидан, ҳар туп ғўза қониб сув ичади, яхши ривожланиб, серҳосил бўлади. Иккинчидан, терим агрегатларининг бир меъёрда, чайқалмасдан юриши, шпинделларнинг яхши ҳаракат қилиши учун қулайлик туғдирилади.

Биргина Эгамберди Йўлчиев бошлиқ бригадада эмас, колхознинг бошқа бригадаларида ҳам ғўзалар мавж уриб ўсмоқда. Барча участкаларда ғўза парвариши агротехника қоидалари асосида олиб борилаётир. Қатор ораларини культивация қилиш, суғориш ва бошқа агротехника тадбирлари ҳар бир картанинг ҳусусиятлари ҳисобга олинган ҳолда ўтказилмоқда.

Ҳа, Чуст районидаги Ленин номли колхоз пахтакорлари машина теримини кўзлаб меҳнат қилишяпти. Ўтган йили пахтани агрегатларда териб олиш планини 138 процент адо этган хўжалик механизаторлари бу йил 810 тонна ўрнига 1510 тонна «оқ олтин»ни «зангори кема»лар бункеридан тўкишмоқчи. Қайси участка, бригадада бўлманг, ким билан гаплашманг, машина теримига ҳозирдан катта тайёргарчилик кўрилаётганлигининг гувоҳи бўласиз.

— Мавжуд 15 та агрегатнинг ҳаммаси сифатли ремонт қилиб қўйилди, — дейди колхоз раиси Баҳодир Музаффаров, — терим машиналарининг ҳаммасида эҳтиёт қисмлар тўла. Бундан ташқари, 10 та кўрак чувиш машинаси ҳамда 15 та трактор прицепини созлаб қўйганмиз. Ҳозирги кунлардаги ишимиз машина теримини пухта тайёргарлик билан кутиб олишга қаратилган.

Колхоз механизаторлари ремонт устахонаси ишчилари билан биргаликда техникани мавсумга барвақт тахт қилиб қўйдилар. Ремонт ишларида Мирзараҳим Абдураззоқов, Роман Пўлатов, Ғойибча Алимов, Мирзамат Мирзамуродов каби механизаторлар айниқса актив иштирок этдилар.

Колхоз аъзолари бу йил 1400 гектар майдондан 4000 тонна «оқ олтин» етиштиришга сўз беришган. Ваъдани бажариш учун ғўзалар агротехника муддатларида парвариш қилинмоқда. Ҳозир бешинчи комплекс парваришга киришилди. Пахтакорлар августни зарбдор ой деб эълон қилдилар. Чеканка тугалланди. Улар ғўза парваришини пахта терими бошлангунга қадар давом эттирамиз, демоқдалар.

Ж. КАМОЛОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг бошлиғи.

ЛЕНИНЧА МЕҲНАТ ВАХТАСИДА

Гидропресслар тайёр

Қуйлиқ ремонт-механика заводи коллективи 7 ойлик планини муддатидан илгари бажарди. Ўтган ойларда пландан ташқари 38 минг сўмлик товар маҳсулоти тайёрланди. Ленинча меҳнат вахтасида туриб ишлаётган бу коллективда мусобақа пешқадамлари кўпайиб боряпти. Ю. Климов бошлиқ цехнинг слесари М. Хорошилов, темирчи И. Зайцев, йиғувчи слесарь Н. Писчанов, токарь У. Мирзараҳимов, слесарь А. Маҳмудов ўртоқлар смена топшириқларини 140-150 процент бажаришмоқда.

Бу цех азаматлари 7 ой мобайнида 1798 дона гидропресс ишлаб чиқардилар. Бу эса пландагига қараганда анча ортиқ. Йил охиригача 3 минг дона шундай пресс тайёрланади.

А. КИМ.

Мусобақа илғорлари

Оминахон Норматова, Ҳадичахон Жўрабоева, Мария Эшмакова, Муборак Пайғамова каби шойи тўқувчилар беш йиллик планни шараф билан бажардилар. Уларнинг ҳар бири ҳозиргача 55 минг ўрнига 58-63 минг метрдан атлас тўқиб чиқаришди. Қўқондаги шойи тўқиш фабрикасида бундай илғорлар кўпайиб бормоқда. Беш йиллик планни бажариб қўйган пешқадамлар келгуси йил охиригача 26-30 минг метрдан шойи газлама тўқиб чиқариш учун ҳаракат қилаётирлар.

Б. НОСИРОВ.

Янги Тошкент бунёдкорлари бу йилги байрамни ўзгача бир қувонч ва шодиёна билан нишонламоқдалар. Ўзбекистон пойтахтини қайта тиклашда мардона меҳнат қилган қурувчилардан бир қанча киши СССР орденлари ва медаллари билан мукофотландилар. Суратда: (чапдан ўнгга) 5- трест 30-қурилиш бошқармасининг «Ҳурмат Белгиси» орденли ғишт терувчиси С. Орипов, 2- пардозлаш трестининг 29- қурилиш бошқармаси «Меҳнат Қизил Байроқ» орденли сувоқчилар бригадаси бошлиғи А. Горбунов, 159- трест 29- қурилиш бошқармасининг «Ҳурмат Белгиси» орденли бригадири В. Кокашинский, 1- йирик панеллардан уй қурувчи трест 27-бошқармасининг «Меҳнат Қизил Байроқ» орденли бинокори Наби Ваҳобов ва шу трестнинг 13- бошқармаси «Меҳнат Қизил Байроқ» орденли ғишт терувчиси Йўлдош Абдуллаев ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

ИЛҒОРЛАР МУКОФОТЛАНДИ

Тошкентдаги иккинчи тегирмон комбинатининг коллективи ўтган ярим йил ичида жуда яхши меҳнат қилди. Маҳсулотни реализация қилиш, ун ва аралаш озуқалар чиқариш топшириқлари анча ошириб бажарилди. Илғор коллективга СССР тайёрлаш давлат комитети билан қишлоқ хўжалиги ва тайёрлаш ходимлари касаба союзи марказий комитети президиумининг кўчма Қизил байроғини беришга қарор қилинди.

Шу даврнинг ўзида ишда энг яхши муваффақиятларга эришганликлари учун ғалла тақсимлаш Тошкент шаҳар базасининг коллективи ҳам Ўзбекистон ССР Министрлар Совети билан Ўзбекистон касаба союзи коллективининг кўчма Қизил байроғини олишга сазовор бўлди. Янгийўл тегирмон заводи Ўзбекистон ССР ғалла маҳсулотлари ва аралаш озуқа саноати министрлиги билан қишлоқ хўжалик ва тайёрлаш ходимлари касаба союзи республика комитетининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. (ЎзТАГ).

СУТ БУЛОҒИ

Жиззах районидаги Ҳамид Олимжон номли колхоз чорвадорлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига бошланган умумхалқ социалистик мусобақасининг олдинги сафларида бориб, меҳнатда яхши натижаларга эришяптилар. Улар давлатга 355 тонна серқаймоқ сут етказиб бериб, йиллик планни анча ошириб бажардилар. Бу катта муваффақиятни қўлга киритишда колхознинг Абдулла Турдиқулов ва Алиакбар Оқбўтаев ўртоқлар бошчилик қилаётган сут-товар фермаси чорвадорларининг ҳиссаси айниқса катта бўлди.

Колхоз чорвадорлари давлатга яна 100 тонна сут етказиб бериш ҳақида ўз зиммаларига қўшимча мажбурият олдилар.

В. ДАМАНОВ.

ЯЙЛОВ БАҲОДИРЛАРИ

Ўш—Хорог марказий йўли бўйлаб Олой чўққилари сари яқинлашганимиз сайин жазирама иссиқ ўз кучини йўқотиб боряпти. Қирқ еттинчи километрга етганимизда бирдан ёмғир савалаб қолди.

Машина баландликка кўтарила бошлади. Ўнг томонда чодирлар кўзга ташланди. Ҳа демай ям-яшил яйловга чиқдик. Димоққа ёқимли ҳид уриб турибди.

Икки томони тик чиққан оралиққа келиб тўхтадик. Мотор овози ўчиши биланоқ қўй ва қўзиларнинг маъраши эшитилди. Бир зумда одамлар йиғилишди.

Мана, кўзлари яйлов ҳавосидек тоза, юзлари қизил, бир вақтлар юзлаб километр жойга ойлаб пода ҳайдаган, шу бепоён ўтлоқларни ўттиз йил кезган чўпон ёнидамиз. Ҳа, Андижон районидаги «Партия XXII съезди» колхозининг чўпони Медин Камоловнинг ҳаёт йўли қисқача ана шундай.

Энди-чи? Бу саволга жавоб олиш учун яна Ўш—Хорог йўлларига назар ташлаймиз. Турнақатор машиналар илон изи бўлиб кетган йўллардан ўрмалаб боряпти. Машиналарда чорва моллар. Улар яйловларга суқланиб қарайди, машина тўхтаб, кузови очилиши биланоқ, майсазор оралаб кетишади. Эрталаб чиққан машина узоғи билан уч-тўрт соатда манзилда бўлади. Бугунги чўпонга техника хизмати, йўл «азоби» ана шундай.

Чўпон ва яйлов. Бу икки сўз бир-бири билан туташ, бир-бирига яқин.

Ҳамма уйқуга кетган. Аммо чўпонда тиним йўқ. Елкасига чакмон ташлаб отар оралайди. Беозор қўзиларни кузатади. Болаларини ялаб ётган совлиқларга завқ билан қарайди. Хўжалик бойлигига бойлик қўшиш иштиёқи чўпонга тиним бермайди...

Медин ака қарамоғида бир минг саккиз юз бош қўй бор. Етти юз йигирма беш совлиқ қўзилаган. Қўзи олиш плани ошириб бажарилган.

— Қишловни қийинчиликлар билан, ўлим-йитимга йўл қўймай ўтказдик, — дейди Медин ака. — Яна бир неча кундан кейин марказий Олой яйловларида бўламиз. Мақсадимиз қўйларни колхозга соғлом, семиртириб қайтаришдир.

Медин Камолов айтган жойлар ҳали йироқда. Биз ҳозир Чиғирчиқ довонида турибмиз. Етмиш бир минг гектар майдонга чўзилиб кетган марказий Олой массивига областнинг 140 минг бош қўйи, 18 минг қорамоли, 2 мингдан ортиқ йилқиси олиб чиқилади. Чиғирчиқ довонидаги йигирма уч минг гектар яйловда чорвадорлар қарийб бир ойдан ортиқ бўлишади. Мана шу давр ичида чорва моллар яхши семиради, яйлов ҳавосига кўникади, ветеринария кўригидан ўтади.

Ҳозир йўл-йўлакай беш жойда пост ташкил этилган. Бу постлар чорвадорларга оператив ёрдам кўрсатяпти, молларнинг соғлигини кузатиб турибди.

— Бу йил, — дейди область қишлоқ хўжалик бошқармаси бошлиғининг ўринбосари Шарофиддин Йўлчиев, — чорва молларни Олой массивига олиб чиқиш ҳар қачонгидан ҳам яхши ташкил этилди. Москва, Ленин, Хўжаобод, Андижон районларининг чорвадорлари яйловга биринчилар қатори етиб келишди. Яйловда чўпонлар учун барча шароитлар яратиб берилган. Кўчма магазинлар ҳар доим очиқ.

...Олой. Бир томони қорли тоғларга, иккинчи ёғи буғдойзорларга улашиб ётибди. Бу бағри кенг яйловларни қирғиз қардошларимиз бизга бундан ўттиз беш йил аввал инъом этишган. Шундан бери ўзбек чўпони қирғиз чўпони билан қўлни-қўлга бериб пода боқади, халқимизнинг чорва маҳсулотларига бўлган талаб-эҳтиёжини қондириб келишмоқда.

Чорва моллар юклаган машиналар, қўй ҳайдаган чўпонларнинг кети узилмайди. Чорвадорлар йўлда. Олой массиви — гиламдек тўшалган барра ўтлар, чўпонлар орзиқиб кутган қадрдон яйловлар узоқ эмас.

М. МАДИЕРОВ,
Андижон области.

РСФСРДА ЎТКАЗИЛГАН ЎЗБЕК АДАБИЁТИ ВА САНЪАТИ ДЕКАДАСИ ЯКУНЛАРИГА ДОИР

РОССИЯ—ЎЗБЕКИСТОН

ДЎСТЛИК ЙЎЛИ

(Боши биринчи бетда).

Ягона оила ҳисси, халқларнинг буюк дўстлиги, уларнинг самарали ҳамкорлиги жамиятимизнинг ажойиб фазилати, ҳаётимиз қонунидир. Ирмоқлар йиғилиб Волга дарёсини ҳосил қилгани каби Ватанимиздаги катта-кичик барча халқларнинг фикр-ўйи, орзу ва умидлари ягона мақсадга — мамлакатимизда коммунистик жамият барпо этишга қаратилган. Ўрток Л. И. Брежнев «Социализм улуғ ғалабаларининг эллик йиллиги» ҳақида қилган докладида айтганидек, кўп миллатли Совет халқининг бирлиги олмосдек мустаҳкамдир. Олмос ранг-баранг товланиб тургани сингари халқимизнинг бирлиги ҳам уни ташкил этган миллатларнинг фазилатлари билан кўркамдир. Бу миллатларнинг ҳар бири бадавлат, тўлақонли, эркин ва бахтли ҳаёт кечирмоқда.

Декада кунларида Горький, Ульяновск областлари ва Татаристон Автоном Республикасининг хўжалик ва маданий қурилиши билан кенг танишиш шарафига муяссар бўлдик. Бу учрашувларда биз Волгабўйи шаҳарларининг меҳнаткашлари В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига олган мажбуриятларини зўр ғайрат билан бажараётганликларидан, уларнинг истиқбол режаларидан мамнун бўлдик.

Индустриал корхоналар ишчилари билан учрашувлар бизде жуда бой таассуротлар қолдирди. «Красное Сормово» кемасозлик заводининг таърифи бутун мамлакатга машҳур. Бу корхонанинг бой революцион анъаналарини ҳамма яхши билади. Горькийнинг машҳур «Она» романи Сормово меҳнаткашларининг жасоратига битилган мангу қайкал бўлди. Бу ердаги революцион ҳаракатнинг раҳбари бўлган Пётр Заломов — Павел Власов жаҳон адабиётининг жозибали образигина бўлиб қолмай, ишчилар синфи миллионлаб фарзандларининг севимли қаҳрамони ҳам бўлиб қолди. Завод коллективи совет давлатининг қудратини мустаҳкамлашда кўрсатган мислсиз жасорати учун тўрт марта ҳукумат ордени билан тақдирланган.

Ўзбек халқи шонли йигирмамингчилар сафида, қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш фронтидаги партиямизнинг ажойиб вакиллари сафида Сормово ишчилари ҳам борлигини чуқур қардошлик миннатдорчилиги билан эслайдилар. Улар Россия шаҳарларининг бошқа пролетарлари қатори ўзбек қишлоғига Ленин ғояларининг нурини, жамиятни социалистик асосда қайта қуриш ғоясини, қардошларча дўстлик ғоясини олиб келдилар. Уларнинг бой революцион тажрибаси ўзбек қишлоқларида дастлабки колхозларни ташкил этишда жуда катта омил бўлди.

Улуғ рус дарёси Волга Иттифоқимизнинг ғоят катта транспорт қон томиригина бўлиб қолмай, гигант автомобилсозлик саноати марказларидан бири ҳамдир.

... Юз минг кишилик коллективни бирлаштирган социалистик индустриямизнинг тўнғич корхонаси — Горький автомобиль заводи ишчилари билан учрашувимиз шодиёнага айланиб кетди. Биз бу корхонада ишлаб чиқарилган минг-минглаб машиналар Ўзбекистонда юқори унум билан ишлаётганлигини зўр мамнуният билан сўзлаб бердик. Бу машиналар халқимизнинг юксак баҳосини олмоқда.

«... Ульяновскдаги автомобиль заводини ҳам мамлакатимизда ҳамма билади. Корхона конвейеридан чиқаётган машиналар халқимиз, давлатимиз манфаатига садоқат билан хизмат қилмоқда. Бу машиналар бизнинг республикамизда ҳам юқори баҳо олган. Тошкентда эканлигимиздаёқ ульяновскликлар ўзлари ишлаб чиқараётган машиналарни такомиллаштириш мақсадида Ўрта Осиё саҳроларининг юриш қийин бўлган жойларида синовдан ўтказаётганликларини билган эдик.

... Ульяновскдаги оғир станоклар заводи — мамлакатимиз машинасозлигининг фахри. Корхона корпусларидан бирида «Мамлакатда энг йирик ҳисобланган 6640 моделдаги универсал станокни давлат комиссиясига топшириш муддатига тўққиз ой қолди» деган ёзувга кўзимиз тушди. Бу станокнинг вазни 500 тонна бўлиб, йигирма минг деталлдан ташкил топган. Бу корхонада ишлаб чиқарилаётган қудратли станоклар қардош социалистик мамлакатларга, шунингдек Англия, ГФР, АҚШга ҳам юборилар экан.

Қишлоқ меҳнаткашлари билан учрашувларимиз ҳам ғоят мароқли ўтди. Горький область, Городецк районидаги «Красний маяк» колхози аъзолари билан дилкаш суҳбатлар қурдик. Хўжалик раиси талантли ташкилотчи Иван Порфирьевич Железов бу хўжаликни Янгийўл районидаги Ҳамроқул Турсунқулов номли колхоз билан таққослаб, бизнинг республикамиздаги бу илғор хўжаликнинг экономикасига доир мисолларни тилга олганида бизларда қандай ёқимли ҳис-туйғулар пайдо бўлганини билсангиз эди!

Афсонавий учувчининг ватани Чкалов шаҳрида бўлганимизда бу қўрқмас учувчининг номи билан аталувчи уй-музейини томоша қилдик. Волга соҳилларида жойлашган «Сокол» пионер лагеридаги учрашувлар узоқ вақт ёдимизда қолади. Работка қишлоғи аҳолисининг қандай дилкашлик билан бизни кутиб олгани ҳамда РСФСРда хизмат кўрсатган ўқитувчи Валентина Яковлевна Федотованинг «Бизда Ўзбекистон қуёшининг тафтидек ҳарорат бўлмаса-да, Волганинг оромбахш шабадаси сизларни ўз бағрига олади», деб айтган сўзлари ҳамон қулоғимиз остида жаранглаб тургандай.

Декада қатнашчилари В. И. Лениннинг ҳаёти ва фаолияти билан боғлиқ бўлган жойларни зўр қизиқиш билан зиёрат қилишди, Қозон университетини бориб кўрдилар. Бу ерда Владимир Ульянов 1887 йили ўқиган ва революцион ҳаракатда дастлабки фаолиятини бошлаган эди. Қозондаги уй-музей ҳам бизда катта таассурот қолдирди. Владимир Ильичнинг болалиги ўтган Ульяновскдаги уй-музейда бўлганимизда қандай ҳаяжонланганимизни ифодалашга сўз топиш қийин. Собиқ Симбирск гимназияси биносида ҳам бўлдик. Ёш Ульянов шу гимназияни олтин медаль билан битирган эди. Ҳозир бу ерда биринчи шаҳар мактаби жойлашган. Бу мактаб ёш авлодга билим бериш ва уни коммунистик руҳда тарбиялашдаги хизматлари учун Ленин ордени билан мукофотланган. Бу ерда махсус экскурсоводлар ажратилмаган. Бу вазифани юқори синф ўқувчилари ўз зиммаларига олишган. 9- синф ўқувчиси Ольга Орлова бизга Ильичнинг ўқувчилик йилларини жонли ҳикоя қилиб берди.

Ленин яшаган жойларнинг партия, совет ташкилотлари, барча меҳнаткашлари доҳий номи билан боғлиқ бўлган жойларни кўз қорачиғидай муқаддас сақламоқдалар.

Ҳозир Ульяновскда мемориал марказ, ёдгорлик шаҳри қурилмоқда. Бу шаҳарни бутун мамлакат барпо этмоқда. Жумладан, «Тошкенткабель» заводи ва республикамизнинг бошқа корхоналари Ленин ватанида доҳий хотирасини абадийлаштириш ишида фаол қатнашмоқдалар. Биз доҳий туғилган куннинг 100 йиллигига тайёргарлик бўйича Ульяновскда олиб борилаётган ишларга ҳар томонлама ёрдамлашишимиз лозим.

Декаданинг сўнгги икки кунини Москвада ўтказдик. Бу ерда ҳам қизиқарли учрашувлар, ҳаяжонли воқеалар бўлди. Москва Советида делегациямизни қабул қилишди. Қабул маросимида пойтахт шаҳар партия комитетининг секретарлари, Москва Совети раҳбарлари қатнашиб, улар бизга пойтахт хўжалиги ҳақида, қурилиши тўғрисида, истиқбол режалари ҳақида сўзлаб бердилар.

Ўзбекистоннинг барча меҳнаткашлари номидан декада қатнашчилари 31 июль куни В. И. Ленин мавзолейига ва Номаълум солдат қабрига гулчамбарлар қўйишди. Бу дақиқалар ҳаммамизнинг қалбларимизда узоқ вақт сақланиб қолади.

Кремлдаги Съездлар саройида бўлиб ўтган якунловчи концерт ўзбек адабиёти ва санъати декадасининг бамисоли гултожи бўлди. Ўша куни Съездлар саройи одамлар билан лиқ тўлган эди. Минглаб томошабинлар артистларнинг ҳар бир чиқишини зўр қизиқиш билан кузатиб, уларни самимий қарсаклар билан, гулдасталар билан олқишладилар.

Концертда ҳозир бўлган КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, КПСС Марказий Комитетининг секретарлари ижрочилар санъатига юксак баҳо бердилар, программанинг ғоявий жиҳатдан ғоят юксак савияда эканлигини таъкидладилар.

«Правда» газетаси якунловчи концерт ҳақидаги мақоласида бундай деб ёзди: «Кўҳна ва ҳамиша навқирон ўзбек санъати жуда кўп ажойиб номлар билан шуҳрат топган. Совет ҳокимияти йилларида ўзбек санъати янги қирралар билан бойиди, юксак социалистик мазмун билан тўлди, ажойиб талантлар билан гўзаллик бахш этди. Социализм туфайли вужудга келган бу санъат ўзида революция романтикасини мужассамлантирди. Бу концерт рубобчилардан тортиб ҳозирги замон авторларининг симфоник ижодигача, традицион халқ рақсларидан тортиб, классик миллий хореографиягача бўлган музика маданиятининг кўп асрли тарихини қамраб олган». Кремлдаги Съездлар саройи саҳнасида Ватанни, партияни улуғловчи қўшиқлар янгради.

Декаданинг ажойиб муваффақияти уни тайёрлаш ва ўтказишда қатнашган катта коллективнинг тинимсиз, илҳомбахш меҳнати самарасидир. Бу ўринда Ўзбекистонда хизмат кўрсатган «Баҳор» давлат халқ рақслари ансамбли ва унинг бадиий раҳбари СССР халқ артисти Мукаррама Турғунбоева ҳақида алоҳида тўхталиб ўтишни истардик. «Баҳор» қизлари ҳамма ерда — театрлар ва маданият саройларида, заводлар ва совхозларда, Москвадаги якунловчи концертда ўз санъатларини зўр маҳорат билан намойиш этишди.

Бошқа ансамбллар, санъат усталари, эстрада группалари, Тошкент халқ филармониясининг рубобчи болалар ансамбли, Глиэр номли музика мактабининг виоленчелист-скрипкачилар ансамбли, Тошкент хореография билим юртининг ўқувчилари, радиоэшиттириш ва телевидение давлат комитетининг бирлашган хори, Ўзбекистон Давлат филармониясининг капелласи, Алишер Навоий номли Давлат Академик Катта театрининг хори ва симфоник оркестри, балет труппасининг чиқишлари катта муваффақият қозонди. СССР халқ артисти Мухтор Ашрафий, Ўзбекистон ССР халқ артисти Дилбар Абдураҳмонова, республикада хизмат кўрсатган артист Зоҳид Ҳақназаров юксак дирижёрлик маҳоратини намойиш қилдилар.

Декада етук санъаткорлар қатори талантли ёшлар авлоди ўсиб етишаётганлигини ҳам кўрсатди. Бу авлод серқуёш республикамиз санъатининг келажагидир. Концертларда истеъдодли ёш режиссёр Мансур Саъдуллаев, моҳир рассом Мели Мусаев, спектаклларни саҳнага қўювчи группанинг ҳамма аъзолари эришилган муваффақиятга ўзларининг муносиб улушларини қўшдилар.

Якунловчи концертга тайёргарлик кўриш ва уни бадиий жиҳозлашда Росконцерт режиссёри Д. В. Тихомиров бошчилигидаги Съездлар саройи группаси ва РСФСР Маданият министрлиги фаол қатнашдилар.

Декада қисқа муддат бўлишига қарамай, ижодий коллективлар ва союзлар, декаданинг ҳамма қатнашчилари ва ташкилотчилари самарали иш қилдилар. Ўзбекистоннинг социалистик маданиятини шарафлашдаги уларнинг фаолиятини муносиб баҳолаймиз.

Маданият байрамида фаол қатнашганликлари ва қардош миллий маданиятларнинг ўзаро алоқасини ривожлантиришга катта ҳисса қўшганликлари учун Ўзбекистоннинг ижодий коллективлари ва союзлари РСФСР Олий Совети Президиумининг ва Татаристон АССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиқлари, шунингдек Горький ва Ульяновск область партия комитетлари ва ижроия комитетларининг ёрлиқлари билан мукофотландилар.

Марказий ва маҳаллий матбуот, айниқса Горький ва Ульяновск областлари, Татаристон Автоном Республикаси газеталари, Ўзбекистон матбуоти, радио ва телевидение декадага кенг ўрин бердилар, декаданинг боришини мунтазам ёритиб турдилар.

Ўн кун мобайнидаги ишларимизни якунларканмиз, декада қатнашчилари ва республикамизнинг барча меҳнаткашлари номидан республикаларимиз халқларининг маданий ва ижтимоий-сиёсий ҳаётида муҳим воқеа бўлган ушбу декадани ташкил этганлиги учун Россия Федерациясининг Министрлар Советига ва барча меҳнаткашларига қалб ташаккуримизни изҳор этамиз.

Декадани муваффақиятли ўтказишда ғоят катта ёрдам берганликлари учун РСФСР Маданият министрлигига, КПСС Горький ва Ульяновск область комитетларига, шу областларнинг ижроия комитетларига, КПСС Татаристон область комитетига, Татаристон АССР Олий Совети Президиуми ва Министрлар Советига, мазкур областлар ва Автоном республиканинг партия, совет, жамоат ташкилотларига самимий миннатдорчилигимизни билдирамиз.

Декада якунлари бизни ғоят қувонтиради ва янги муваффақиятларга чорлайди. Социалистик миллатлар ҳамдўстлигининг бундай формалари қардош маданиятларнинг ўзаро алоқасини кучайтириш ва бир-бирларини ўзаро бойитишда таъсирчан воситадир. Миллий маданиятларнинг бир-бирини бойитиш жараёни ижодий, прогрессив жараён бўлиб, миллий маданиятлардаги барча талантли, ҳаётбахш нарсаларни қардош халқларнинг умумий интернационал мулкига айлантиради.

Декада унинг ҳамма қатнашчилари учун ижодий етуклик имтиҳони, катта маҳорат мактаби бўлди. Биз дўстларимиздан кўпгина қимматли, ибратли нарсаларни ўргандик. Шаҳар ва районлар меҳнаткашларининг юбилей арафасидаги йилни юксак уюшқоқлик ва кўтаринкилик вазиятида кутиб олишга шай турганликлари ҳаммамизда бой таассурот қолдирди.

Биз Россия Федерацияси меҳнаткашлари билан энг ёрқин, ғоят қадрли, самимий учрашувлар хотирасини, уларнинг чинакам қардошлик туйғуларини олиб келдик. Ўзбек адабиёти ва санъати декадаси самаралари меҳнатда, ҳаётда янги чўққиларни эгаллашимизда, Ўзбекистон ва Россия Федерацияси халқларининг тобора ўсиб бораётган алоқаларида ва бу алоқаларнинг ривожланишида ва янада мустаҳкамланишида ўз ифодасини топишига шак-шубҳа йўқ.

Декада якунларидан руҳланган ижодий интеллигенциямиз ўзининг ёрқин, юксак ғоявий ва чуқур мазмунли асарларида халқларимизнинг бахтиёр дўстлигини, қаҳрамонона меҳнатини, ижодий яратувчилик ишини акс эттиради, Ленин туғилган куннинг 100 йиллигини адабиёт ва санъатни янада юксалтириш билан, коммунизм моддий-техника базасини яратишда қўшадиган ҳиссасини янада кўпайтириш билан нишонлайди.

ШОИРНИ ЭСЛАБ

Ажойиб ўзбек шоири Ҳамид Олимжон билан мен биринчи бор 1944 йили СССР Ёзувчилар союзининг пленумида учрашган эдим. У ҳаммамиздан ёш кўринарди, қувноқ, очиқкўнгил, ўз ишини жон-дилдан севувчи киши эди. У билан яқиндан танишганимдан сўнг, шеърларини ўқидим, айниқса «Зайнаб ва Омон» поэмаси менда чуқур таассурот қолдирди. Шоирнинг нақадар кенг мушоҳада юритишига, фикр доирасининг кенглигига қойил қолгандим. Пленум кунлари у билан бир неча марта кўришдик, суҳбатлашдик, ижодий режаларимиз билан ўртоқлашдик, ўзаро ҳамкорлик ҳақида гаплашиб олдик.

Минг афсусларки, шундан кейин шоир билан кўришиш насиб бўлмади. Шафқатсиз ўлим уни орамиздан юлиб кетди, бу эса унинг муҳлислари, яқин дўстлари қалбида мунгли акс-садо берди. Юксак талант эгаси энди орамизда йўқ, лекин унинг ўлмас, ёрқин, ҳаётбахш мисралари ҳамиша тирик, ҳардоим жаранглаб туради — демак шоир ўлмаган! Ҳа, чинакам талантларга ўлим бегона.

Ҳамид Олимжоннинг ҳаётбахш шеърият байроғини Зулфияхоним баланд тутиб, олға элтмоқда, унинг овозини, ўтли мисраларини эл-элатларга етказмоқда, ўз ижодида садоқат билан давом эттирмоқда. Ўз ҳаёт йўлдоши ёди билан фикран ҳамқадам бўлиб, ижод қилмоқда. Мен шоиранинг дадил, ҳаққоний, гражданлик пафоси уфуриб турган поэзиясига тан бераман, завқ-шавқ билан ўқийман.

Қозонга Ўзбекистоннинг атоқли шоир ва адиблари меҳмон бўлиб келишди. Мен талантли ёзувчи Асқад Мухторни яхши биламан; унинг «Опа-сингиллар» романи бутун мамлакатимизга маълум ва машҳурдир. Бу ақлли, зукко адиб яхшигина шоир ҳамдир.

Биз, татар ёзувчилари ўзбек совет адабиётининг ютуқ ва муваффақиятидан ғоят хурсандмиз. Дарҳақиқат, совет адабиёти осмонида Ғафур Ғулом ва Ойбек, Комил Яшин ва А. Мухтор, Зулфия ва Уйғун, А. Қаҳҳор ва бошқа кўп ижодкорлар ёрқин юлдузсимон нур таратиб турибдики, буларсиз қуёшли ва шодиёна Ўзбекистонни тасаввур қилиб бўлмайди.

Ғози КАШШОФ.

ҚАРДОШЛИК БЕЛГИСИ

Қозон қурувчилари коллективи зилзиладан зарар кўрган Тошкентга ёрдам бериш учун 1966 йилнинг июнида етиб келди. Куйбишев қурилиш-монтаж поезди составы билан бирга ишга киришди. Янги ташкил этилган В-23 кварталида 80 квартирали турар-жой биносини қуриб битказди. Бу бино 1967 йилнинг биринчи кварталида фойдаланишга топширилди.

Шундан сўнг «Марказ-5» микрорайонида ҳам яна бир 80 квартирали турар-жой биноси қурилишига киришилди ва уни 1968 йилнинг учинчи кварталида фойдаланишга топширилди.

Шундай қилиб, қозонликлар Тошкент халқига саксон квартирали икки бинони қуриб топширдилар.

Қурилиш ишларида виждонан ишлаган Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Хабаров, З. Гайфуллин, В. Архиреева, Откетаев, Шитов, З. Насибуллин, А. Сайфуллин ва бошқа азамат қурувчиларнинг номларини эндиликда тошкентликлар ҳурмат билан тилга оладилар.

Гўзал Тошкентнинг бугунги жамолини кўз олдимизга келтирар эканмиз, уни тиклаш ва қайта қуришда жонбозлик қилган ғишт терувчи Алфия Хайритдинова, сувоқчилар И. Сирожитдинова, Г. Валиев, бўёқчи М. Насибуллина каби меҳри дарё хайрли касб эгаларининг ҳам улуши борлигидан қувонамиз. Булар ўз меҳнатларига сидқидилдан меҳр қўйиб ишлаб, кунлик иш нормаларини 140-150 процентга етказиб бажардилар.

Қисқа вақт ичида Қозон қурувчилари тошкентликларга саккиз минг икки юз квадрат метр ҳажмда турар-жой биноларини қуриб бердилар. Мана шу бунёд этилган бинолар ўзбек-татар халқи орасидаги дўстона алоқаларни яна бир марта намойиш этди ва у қардошлик белгиси сифатида тарих саҳифасига ёзилиб қолди.

А. СЧАСТЛИВЦЕВ.

ЎЗБЕКИСТОН ЖИЛОСИ

Горький шаҳрида зўр шодиёналар билан очилган ўзбек рассомлари ва халқ усталарининг Декада кўргазмасидаги асарлари менда катта таассурот қолдирди. Мен декада қатнашчиси, моҳир ёғоч ўймакори, Ўзбекистон ССР халқ рассоми Қодиржон Ҳайдаров билан яқиндан танишлигим, унинг қўлида сайқал топган стулларни томоша қилганлигим билан ғоят шодман. Моҳир уста томонидан Ленин ҳаётлик вақтида унга совға қилган асари билан Горкидаги музейда танишган ва мафтун бўлган эдим. Ана шу совғанинг муаллифи билан декада кунларида учрашишим, унинг ижод сирларини ўрганишим менда бу санъатга нисбатан яна ҳам катта муҳаббат уйғотди.

Касбдошларимнинг асарлари кўргазмаси серқуёш ўзбек диёрининг ҳозирги жўшқин, фаровон, бахтиёр ҳаёти ҳақида ёрқин ҳикоя қилган. Экспонатлар билан бирма-бир танишиб чиққан санъат муҳлиси «оқ олтин» диёри — Ўзбекистон бўйлаб хаёлан сайр этгандек бўлади.

Мен ўзбекистонлик мўйқалам аҳлларининг кўплари билан яқиндан танишман. Ўз ижодий услубига эга бўлган моҳир рассомлардан Ўрол Тансиқбоев, Чингиз Аҳмаров, Раҳим Аҳмедов, Абдулҳақ Абдуллаев, Юсуф Елизаров ва бошқа касбдошларимнинг асарларини кўргазмаларда тезда таниб оламан. Мазкур декада кўргазмасида ҳам шундай бўлди.

Ўзбек рассомлари реалистик асарлари билан воқелигимизга ҳозиржавоб бўлишда олдинги марралардан бирини эгаллаб келдилар ва келишмоқда. Серқуёш ўлка рассомларига янгидан-янги ижодий ютуқлар тилайман.

Б. СМИРНОВ,
рассом.

ДИЛ ҚЎШИҚЛАРИ

Бу икки ўзбек артистининг номлари Ўзбекистоннинг эстрада санъати билан узвий боғлиқдир. Уларни фақат бизнинг мамлакатимиздагина эмас, чет элларда ҳам жуда яхши билишади. Булар Ўзбекистон ССР халқ артисти Ботир Зокиров ва республикада хизмат кўрсатган артистка Луиза Зокировалардир.

Ботир билан Луиза ўзлари севган жанрнинг равнақи ва оммавийлашуви учун жуда кўп иш қилишди. Улар ижро этадиган «Наманганнинг олмаси», «Раъно», «Мафтунингман» ва бошқа кўпгина ўзбек қўшиқлари республикадан ташқарида ҳам севиб тингланади.

Халқ дилидан жой олган бу артистлар репертуарларида фақатгина Ўзбекистон бастакорларининг қўшиқларигина эмас, Яқин ва Ўрта Шарқ қўшиқлари ҳам кенг ўрин олган. Зокировлар ҳамиша изланишда. Шунинг учун ҳам улар томонидан эстрада саҳнасида илк бор янграган ҳар қандай қўшиқ тингловчиларда ҳамиша завқ-шавқ уйғотади. Буларнинг ҳаммаси лирик қўшиқчиларнинг тингловчилар олдидаги ўз бурчларини ҳис этаётганликларини кўрсатиб турибди. Шунинг учун ҳам Ботир билан Луиза Зокироваларнинг дил қўшиқлари ҳаммага яқин ва тушунарли бўлиб, севиб тингланади.

М. ГУБАДУЛИН,
инженер.

Бу саҳифадаги материаллар РСФСРда ўтказилган ўзбек адабиёти ва санъати декадаси кунларида босилган «Советская Татария», «Социалистик Татарстан», «Татарстан яшьларе», «Ульяновская правда», «Горьковская правда» ва «Горьковский рабочий» газеталаридан олинди.

Суратда: декада кунларида Қозон, Горький, Ульяновск ва Москвада чиқарилган газеталарнинг Ўзбекистонга бағишланган саҳифалари.

ЎЗБЕК ҚУЁШИ

Гўё сарв тераклар саф тортди қатор,
Осмонимиз бўлди мусаффо бирам!
Бизга келтиргандай бўлишди дўстлар
Ўзбек диёрининг қуёшини ҳам.

Қалбимиз шеърият, санъатга чанқоқ,
Ўзбек куйларини севамиз беҳад.
Дўстлар-чун бўлмайди яқину йироқ,
Боқий дўстлигимиз билмайди сарҳад.

Кимгадир туюлар сўзларим ёлғон,
Ленин қалбимдагин айтгун шу онда:
Ўзбек дўстларимиз бўлдию меҳмон
Қуёш ҳам кўпайди Татаристонда!

Л. ТОПЧИЙ.

ҚУВОНАМИЗ ВА ФАХРЛАНАМИЗ

Дўстлик! Нақадар салобатли, илиқ ва мағрур жаранглайди бу сўз. Дўстлик — худди шу биргина сўзда оламжаҳон маъно ётади. Шу дўстлик туфайли эл-элатлар, халқлар бир-бирига суянади, бир-бирини қўллаб-қувватлайди, эъзозлайди, ҳурмат-иззат қилади. Дўстлик — бу сўз кишиларни бир-бирига яқинлаштиради, ҳаётимизнинг гуллаб, яшнашида уларни меҳнатга, яратишга чорлайди.

1965 йили Ўзбекистон халқ артисти Т. Хўжаев бизда меҳмон бўлган. Фақат меҳмонгина эмас, у коллективимиз билан бирга ижодий меҳнат ҳам қилди. Ўзбек режиссёри бизнинг саҳнамизда «Сарвқомат дилбарим» спектаклини постановка қилди. Бу спектакль фақат Қозон жамоатчилигинигина эмас, балки Москва, Ленинград театршунослари, танқидчиларининг ҳам таҳсинига сазовор бўлди. Бу постановкаси учун таниқли ўзбек режиссёри Т. Хўжаев А. Тўқай мукофоти лауреати унвонини олишга сазовор бўлди.

Татар театрлари саҳналарида ўзбек драматургларининг «Майсаранинг иши», «Шоҳи сўзана», «Бой ила хизматчи» ва бошқа қатор спектакллари зўр муваффақият билан ўйналиб келинмоқда. Ўз навбатида ўзбек театрлари саҳналарида ҳам татар драматургларининг асарлари қўйилиб келинади. Буларнинг ҳаммаси катта ва бузилмас дўстликнинг ёрқин тимсолидир.

Қадимий ва ҳамиша навқирон Ўзбекистон диёри тобора гуллаб-яшнамоқда. Бу ерда ажойиб талант соҳиблари маданиятнинг ўлмас дурдоналарини яратмоқдалар. Биз сизнинг улкан ютуқларингизни кўриб, эшитиб қувонамиз, фахрланамиз. Севинчимизни изҳор этишга энг ноёб иборалар ҳам ожиздир.

Ўзбекистон санъат усталарининг байрам концертида намоён этган талант ва маҳоратларини кўриб ҳайратландик, ҳаяжонландик. Бу учрашувлар узоқ эсда сақланади.

Санъатингизга, талант ва маҳоратингизга тасанно, ҳамкасб дўстлар, меҳмонлар!

Р. ЗИГАНШИНА,
Татаристон халқ артисткаси.

БИНОКОР-БУНЁДКОР

МАРДЛИК МАЙДОНИ

ЎЗБЕКИСТОН ССР ҚУРИЛИШ МИНИСТРИ ЎРТОҚ С. ИБРОҲИМОВ БИЛАН СУҲБАТ

◆ ◆

Совет кишилари яна бир байрамни тантанали равишда нишонламоқдалар. Бугун — қиш совуғи ва ёз жазирамасини писанд қилмай одамлар учун уй-жой, маданий-маиший бинолар, улкан корхоналар ва бошқа зарур иморатлар қураётган қурувчиларнинг байрами.

Бинокорлар байрами муносабати билан «Совет Ўзбекистони» мухбири республика қурилиш министри ўртоқ С. Иброҳимовга бир қатор саволлар берди. Қуйида сиз шу суҳбат мазмуни билан танишасиз.

◆ ◆

— Ўзбекистон бинокорлари иттифоқ қурувчилари мусобақасида қандай ютуқларни қўлга киритмоқдалар?

— Мамлакатимиз катта қурилиш майдонига айланиб кетган. Ҳамма ерда кенг кўламда қурилиш-монтаж ишлари олиб борилаётганлигининг шоҳиди бўласиз. Ажойиб касб эгалари бўлган бинокорлар янги корхоналар, электростанциялар барпо қилмоқдалар. Узундан-узоқ темир йўл ва автомобиль магистраллари тиклашяпти. Қуп-қуруқ жойда шаҳар қурганлар ҳам ана шу касб эгалари. Уй-жойлар, мактаблар, боғча-яслилар, даволаш муассасаларини тезроқ фойдаланишга топшириш учун курашаётган бинокорлар байрамларини катта меҳнат зафарлари билан кутиб олдилар.

Кейинги уч йил мобайнида мамлакатимизда мингдан ортиқ янги йирик саноат корхоналари қуриб фойдаланишга топширилди. Ўтган йили мамлакат халқ хўжалигида капитал қурилиш учун сарфланган маблағлар ундан олдинги йилдагига қараганда 8 процент ортиқ бўлди.

Бинокорлик ишида қўл меҳнати ўрнини тобора машина-механизмлар кўпроқ эгаллаб бормоқда. Иморатларнинг қисмларини заводнинг ўзида тайёрлаб, уни қурилиш майдонларида фақат йиғиб тиклаш кенгаймоқда. Ўзбекистонда ҳам қурилиш ишлари айниқса тезкор усулларда давом эттирилмоқда. Агар мамлакатимизда қурилиш-монтаж ишлари ҳажми йил сайин ўртача 6-8 процентдан ортиб борган бўлса, республикамизда ўртача юксалиш 15 процентдан ортиқни ташкил этяпти. Бу эса Ўзбекистон бинокорлари мамлакатимиздаги ҳамкасблари мусобақасининг олдинги сафларида бораётганликларини кўрсатади.

Бундай юксалиш республика бинокорлари ва қурилиш материаллари саноати ходимларидан ишлаб чиқариш базалари қудратини яна ҳам оширишни тақозо этади. Бизнинг министрлигимиз республикадаги асосий саноат, уй-жой ва маданий-маиший қурилиш ишларини олиб боради. Бу соҳада қўлга киритилган муваффақиятларимизни жонажон партия ва ҳукуматимиз кўрсатаётган доимий ғамхўрликнинг натижаси деб биламиз.

— Бинокорлик ишлаб чиқариш базасини мустаҳкамлаш соҳасида кейинги вақтда қандай ишлар қилинди?

— Бу соҳада ҳам катта ташкилий ва амалий ишлар олиб боришга тўғри келди. 1959 йилда министрлик системасида бинокорлик деталлари ва конструкцияларини ишлаб чиқарувчи корхоналар ишига раҳбарлик қилувчи Бош бошқарма — «Главстройиндустрия» ташкил қилинди. Бош бошқарманинг ташкил этилиши ишлаб чиқаришни ихтисослаштиришни жадаллаштириш, мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан самаралироқ фойдаланиш, бинокорлик буюмлари ҳамда конструкциялари сифатини ошириш имконини берди. Ҳозир республикамизда энг мураккаб ва прогрессив бинокорлик конструкциялари ҳам ишлаб чиқарилмоқда. Бу эса саноат, уй-жой, маданий-маиший объектлар қурилишини йиғма усулда олиб боришни тезлаштиришга ва индустрлаштириш даражасини оширишга ёрдам беряпти. «Главстройиндустрия» корхоналари ва қурилиш министрлигининг умумий бинокорлик трестлари корхоналари йилига 1200 минг кубометр йиғма темир-бетон конструкциялари ишлаб чиқараётир. Бу эса 1959 йилдагидан тўрт баравар ортиқ демакдир.

Кейинги йилларда Қурилиш министрлигига қарашли бинокорлик ташкилотлари бир қанча бинокорлик индустрияси корхоналарини барпо қилдилар. Шу жумладан, йилига 245 минг кубометр йиғма темир-бетон, 2100 минг кубометр ёрдамчи материаллар, 200 минг кубометр керамзит, 200 миллион дона пишиқ ғишт тайёрлайдиган корхоналар, 425 минг тонна цемент чиқарадиган комбинатлар ва бошқа ишлаб чиқариш корпуслари фойдаланишга топширилди.

Бу соҳада яна янги марраларни кўзлаб турибмиз. Беш йилликнинг тўртинчи йилида бинокорлик индустрияси корхоналаридан анчагинаси фойдаланишга топширилиши лозим. Чиноз қум-шағал карьерида 1025 минг кубометр қум тайёрлаб чиқарадиган ишлаб чиқариш участкалари, 40 миллион дона ғишт тайёрлайдиган Қўқон бинокорлик материаллари заводи, 20 миллион дона ғишт пишириладиган Бухоро ғишт заводи, Чирчиқдаги ғишт заводлари бошқармасида қўшимча ишлаб чиқариш қувватлари маҳсулот тайёрлай бошлайди. Шунингдек, Фарғона, Самарқанд ва Чирчиқда ҳам янги шундай ишлаб чиқариш қувватлари бинокорлик индустрияси корхоналари қаторига қўшилади.

— Ўзбекистон бинокорлари байрамга қандай совғалар тайёрлаганликлари ҳақида икки оғиз сўзлаб берсангиз.

— Аввало, шуни айтиш керакки, қишнинг қаттиқ келиши ҳамда баҳорнинг чўзилиб кетиши бу йилги ишларимизнинг суръатига бир мунча таъсир кўрсатди. Лекин йил бошидаги қолоқликни кейинги ойларда қоплаш учун зарур тадбирлар амалга оширилди. Бу эса етти ойлик планнинг муваффақиятли бажарилишини таъминлади.

Қурилиш министрлиги ташкилотлари ўтган ойларда фойдаланишга топшириладиган объектларни тезроқ ишга тушириш билан боғлиқ бўлган масалаларга катта аҳамият бердилар. Наманган шойи ва костюмбоп газламалар комбинатида 906 тўқувчилик станоклари ўрнатилди, 40,6 минг дона йигирув урчуқлари ишга туширилди. Чирчиқ шаҳридаги «Ғунча» тикувчилик фабрикасида бирданига 300 дона универсал тикув машиналари ҳаракатга келтирилди. Қарши шаҳрида пахта тозалаш заводи, гўшт комбинати ишга туширилди, Андижон сут заводи фойдаланишга топширилди. Жиззахда ва Андижонда ҳам бир қатор озиқ-овқат корхоналари маҳсулот тайёрлаб чиқара бошлади.

Шундай корхоналар ҳам ишга туширилдики, улар республика саноатининг қудратини яна ҳам оширишда муҳим роль ўйнайди. Жумладан, Чирчиқ электрохимия комбинатида карбомид ишлаб чиқарадиган, Олмалиқ кон-металлургия комбинатида мис тайёрлайдиган, Чирчиқ трансформатор заводида, Андижон элеваторида, Бухоро муз заводида ҳам янги қувватлар ишга туширилди. Йил бошидан буён жами 17 йирик саноат корхонаси қуриб битказилди. 152 минг квадрат метр уй-жой бинолари ҳовли тўйлари ўтказиш учун тахт қилиб берилди. 1310 ўринли болалар боғчалари, 380 ўринли касалхоналар ва бошқа объектлар ҳам тикланди. Олмалиқ химия заводи қурилишини шу йил ишга тушириш учун қизғин кураш бормоқда.

Беш йиллик топшириқларининг муваффақиятли бажарилишида ўз касбига ихлос қўйган бинокор кадрларимиз алоҳида роль ўйнаётганлигини таъкидлаб ўтиш керак. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Низом Ғозиқулов Олмалиқ химия заводи объектларини тиклашда намуна кўрсатмоқда. У бошқараётган комплекс бригада смена топшириқларини 140-150 процент бажаряпти. Фарғонадаги 8- қурилиш трестининг дурадгори Олимжон Анорбоев, 6- қурилиш трестининг республикада хизмат кўрсатган бинокори Николай Ким, «Ўзбекшахтострой» трестининг ғишт терувчиси Екатерина Федорова, «Главстройиндустрия»нинг 5- темир-бетон буюмлари заводидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли бетончи Эргаш Деҳқонов ва бошқа ўртоқлар билан фахрланамиз.

Бинокорлик — шарафли касб. Бино тикланадиган майдонда ғайрат-шижоат кўрсатиб ишлаш мардлик иши. Бугун мардлик майдони — қурилиш объектларида мардона меҳнат қилаётган бинокорларни байрам билан кутлаймиз ва ишларида зафар тилаймиз.

Олмалиқ химия заводи қурилишида ишлар қизғин бормоқда. Қурувчилар байрамни янги меҳнат зафарлари билан нишонламоқдалар. Суратда: «Стальмонтаж» трестининг пешқадам монтажчиларидан Виктор Усов (чапдан), Геннадий Краснов, Николай Кедров ва Алексей Илларионов ўртоқлар.

И. Глауберзон фотоси.

● ● ● ● ●

570 ҲОВЛИ ТЎЙИ

Биз, саратовлик бинокорлар янги Тошкентни бунёд этишдек шарафли ишда қатнашаётганимиз билан фахрланамиз. Ўзбекистон пойтахтига қурилиш материаллари ва бинокорлик механизмлари билан келганимизга минг кундан ортиб кетди.

Ана шу минг кун тошкентликларни янги уй-жой бинолари билан таъминлаш учун кураш даври бўлди. Саратовликлар Тошкент зилзиласи оқибатларини тугатишга муносиб ҳисса қўшишга ҳаракат қилиб, 570 оила учун бошпана қуриб беришга аҳд-паймон қилган эдилар. Шу мажбурият юзасидан қизғин кураш олиб бориляпти.

1966 йилдан буён 21500 квадрат метр уй-жой бинолари фойдаланишга топширилди. Бу уйларга зилзила туфайли бошпанасиз қолган тошкентликлар кўчиб киришди.

Коллективимиз шаҳар ҳуснига яна ҳам чирой берадиган 9 қаватли иморат қурилишини тугаллаш ҳаракатида. Юрий Бецков бошлиқ комплекс бригада азаматлари қурилиш ишларини тезлаштиришда алоҳида ташаббус кўрсатмоқдалар. Клавдия Тусс иш боши бўлган комсомол-ёшларнинг ғайрати ҳақида ҳам фахрланиб гапириш мумкин.

Янги марраларни кўзлаб турибмиз. Яна иккита уй ва катта савдо маркази қурилишини эртароқ фойдаланишга топшириш учун бутун куч-имкониятларимизни сафарбар қилмоқдамиз. Қурилиш майдонларида ишлаётганлар мажбуриятга яраша баракали меҳнат қилаётирлар.

В. САННИКОВ,
Саратов қурилиш-монтаж поездининг бошлиғи.

◆ ◆

◆

Янги Тошкентни бунёд этишда Совет Иттифоқининг турли шаҳарларидан келган бинокорлар ажойиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Улар томонидан қурилган кўпгина уй-жойлар фойдаланишга топширилди. Суратда собиқ Қашқар маҳалласида қурилаётган кўп қаватли уй-жой биноларининг кўриниши акс эттирилган.

А. Тўраев фотоси.

ВАЪДАСИГА ВАФОДОРЛАР

Биз катта ишга қўл урганмиз. Қўнғирот-Бейнов темир йўлини қураётирмиз. Бу йўл Қорақалпоғистон Автоном Республикаси экономикаси ва маданиятини юксалтиришда муҳим роль ўйнайди. Янги темир йўл магистралини турли миллат вакиллари елкама-елка ишлаб барпо қилмоқдалар.

Ҳозирги ишларимиз ҳақида анча яхши гаплар айтиш мумкин. Қўнғиротдаги 260- қурилиш-монтаж поездининг коллективи йўл қурилишини тезлаштириш учун ҳамма тадбирларни кўрмоқда. Улар етти ойлик планни муддатидан илгари бажардилар. 329- ва 260- қурилиш-монтаж поездларининг ва механизациялашган кўчма колонналарнинг азаматлари 368 километр узунликдаги тупроқ ишларини тамомладилар. 340 километр йўлга рельс ётқизиб бўлдилар.

Яна 40 километрли масофада тупроқ ишлари тамомланса, Қўнғирот-Бейнов магистрали барпо қилинадиган трассадаги дастлабки ишлар поёнига етказилади. 260-поезднинг рельс ётқизувчилари мусобақада пешқадамликни қўлдан бермай келмоқдалар. Кейинги бир ойда 20 километр узунликдаги участкага рельс ётқизишди. Т. Федосеева, Ж. Тлегенов, К. Жоймуханов, Э. Ильиченко, Н. Пустовой каби ўнлаб йўл ишчилари смена топшириқларини сурункасига 140-160 процентдан бажариб келмоқдалар. Б. Абдуллаев, М. Скрипин, И. Ефремов, Д. Власов сингари механизаторлар материалларни пешма-пеш етказиб беришни таъминламоқдалар.

Магистрал барпо қилинаётган трассада ишлар жадаллашиб боряпти. Рус ва украин, белорус ва молдаван, грузин ва арман, туркман ва озарбайжон, ўзбек ва тожик, қозоқ билан қорақалпоқ бир ота-она фарзандлари сингари аҳил ва иноқ бўлиб фидокорона меҳнат қилаётирлар. Улар йўл қурилишини Октябрь байрамигача тамомлаш учун ҳаракат қилаётирлар.

Қўнғирот темир йўл станциясида ҳар кеча-кундузда 100 локомотив жорий ремонтдан чиқариладиган депо пойдеворини тиклашга киришилди. Вагонларни техникавий кўрикдан ўтказиш пункти, озиқ-овқат омбори, 600 тонна сабзавот сақланадиган омбор, машина-ускуналар сақланадиган база, қатор уй-жой бинолари тиклаш ишлари қизғин суръатлар билан олиб борилмоқда.

Қўнғирот-Бейнов темир йўлини қуриш умумхалқ қурилишига айланиб кетди. Жуда кўп кишилар — механизаторлар, рельс ётқизувчилар, иморат қурувчилар, бўёқчилар, монтажчилар смена нормаларини ҳар куни 1,5-2 ҳисса қилиб бажариш учун юриш бошладилар. Бу эса уларнинг доҳий В. И. Ленин юбилейига дастлабки меҳнат тўёналари бўлади.

Бу йилги бинокорлар байрамида янги темир йўл магистрали бунёдкорларининг ғайрат-шижоати ҳақида ғурурланиб гапирмоқдамиз. Келгуси йил шу кунларда эса мана шу мардлик магистрали устида халқ хўжалиги юклари ташилади. Қанчадан-қанча пассажирларнинг йўли яқин бўлади. Қурувчилар шу кайфият билан олинган мажбуриятларини ошириб бажараётирлар, ваъдаларига вафо қилаётирлар.

З. ҲОЖИБЕКОВ,
Қўнғирот-Бейнов темир йўли қурилишидаги рельс ётқизувчилар бригадасининг бошлиғи.

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОНЛИК МУСОБАҚАДОШЛАР ХОРАЗМДА

Мусобақадош Қорақалпоғистон АССР пахтакорларининг ўзаро текшириш бригадаси Хоразм областига келиб, социалистик мажбуриятлар қандай бажарилаётганлиги билан танишмоқда. Бригадага Автоном Республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари К. Маткаримов бошчилик қилаётир. Ўзаро текшириш бригадаси составида Қорақалпоғистон область партия комитети қишлоқ хўжалик бўлими мудирининг ўринбосари М. Полвонниёзов, Пахтаарна канали бошқармасининг инженери А. Худойберганов, Тўрткўл район партия комитетининг секретари П. Бобожонова, шу райондаги Калинин номли колхоз агрономи Б. Болтабоев ва бошқа ўртоқлар бор.

Мусобақадошлар область хўжаликларида ғўза парвариши ва ҳосилга ҳосил қўшишнинг аҳволи, машина теримига тайёрликнинг, чорвачилик маҳсулотлари, сабзавот ва мева тайёрлашнинг, шунингдек ем-хашак жамғаришнинг бориши билан чуқур танишмоқдалар. Улар мавжуд камчиликларни тузатиш юзасидан хоразмликларга конкрет маслаҳатлар бераётирлар.

Ф. ЗОҲИДОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ёзувчилар пахта далаларида

ПАХТАЗОР ЧАҚИРАДИ

Ассалом, оқ олтин бунёдкорлари,
Ассалом, мўл ҳосил ижодкорлари,
Синов кунларида меҳрингиз билан,
Жасорат, пешана терингиз билан
Яшнаган экинзор ерларда бўлдик,
Ғўзалар меҳридан сўз айтиб келдик.
Ёз инжиқ келганда элда нақл бор:
Фаслни жиловлар асил пахтакор.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.
Ҳар киши кўрсатсин меҳнатда ғайрат,
Далалар кутади улкан жасорат.
Унутма аҳдингни азиз пахтакор.
Ҳиммат-у, азмингни кутмоқда диёр.
Бу йилги тўрт миллион бир юз минг
тонна,
Юксак чўққиларга олтиндан зина.

* * *

Эзгу орзу билан яшайди инсон,
Эзгу ният билан яшайди жаҳон.
Раҳнамо Лениннинг қутлуғ тўйига,
Қуёшдай тўёна этай дер эҳсон.
Шу эзгуниятла яшайди элим,
Тўёнам бўлсин дер олтин ҳосилим.
Шу эзгу ниятла танти пахтакор,
Қадрдон ерини айлар олтинзор.
Уфқдан уфққа бош қўйган ерлар,
Тақирлар гул бўлиб, қош қўйган ерлар,
Дарёлар йўлига кўз тутган чўллар,
Термиздан Оролга элтган чўнг йўллар,
Аровон тоғидан Хевага қадар
Раҳнамо тўйига уяман дер зар.
Эл улкан аҳдини шон билан буркар,
Ерларин «оқ олтин» чон билан буркар.
Доҳий шарафига юрт тўйи бўлур,
Доҳийни табриклаб тўёна келур.
Табаррук санага пешвоз чиқар эл,
Унинг меҳри билан боғлаб маҳкам бел,
Тўёна ҳозирлар қуёшдай улкан.
Диёрин айлагай яхлит, кенг чаман.

* * *

Минг яша ҳамиша азиз пахтакор,
Узингсан чўлларга келтирган баҳор,
Узингсан дарёлар тўсган паҳлавон,
«Оқ олтин» устаси, миришкор деҳқон.
Биласан пахтамиз номус-оримиз,
Ватанда шарафли касбу-коримиз.
Пахта билан диёр обод, эл обод,
Гуркираб яшнайди бизда ҳур ҳаёт.
Бебаҳодир пахтанинг ҳар толаси,
Ватанга элимиз дуру-туҳфаси.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.

* * *

Ҳар элнинг ўз ганжу, дури бўлади,
Ерларин саҳий сеп, кўри бўлади.
Жаҳонга машҳурдир элим пахтаси,
Миллий ифтихори, азму, ўҳдаси.
Пахтадир эл фахри, юрак кўримиз
Пахта билан кўкка етар қўлимиз.
Пахтадир халқаро тинчлик тимсоли,
Яшайди бу тинчлик қуёш мисоли.
Қиёсин мумкинмас тенгламоқ тоққа,
Олдида Помир ҳам тенгдир тупроққа.
Қуёшга қўл бериб, нур бўламан дер,
Ҳосиллар ичида дур бўламан дер.
Ҳаёт ипи эрур ҳар бир толаси.
Забаржад уммони пахта даласи.
Кийимлар кўркининг жилваси ундан,
Дўстлик боғларининг меваси ундан.
Қудратли элимнинг жасорати у,
Қўли гул элимнинг маҳорати у.
Дўстлар қувонади салобатидан,
Ёвлар ташвишланур куч-қудратидан.
Оппоқ кабутарга ўхшар чаноғи,
Қуёшга қўл берар унинг алп тоғи.
Элим муҳаббатин зарвараги у
Коммуна йўлида ол байроғи у.
Дўстлар диёрига эл меҳрин элтур,
Ундан дўстлик либослари тикилур.
Гул бўлиб йўл олур ҳар хонадонга,
Гўзаллик истайди ҳар бир инсонга.
Шунинг-чун қадрини билади жаҳон,
У билан фахрланур жон Ўзбекистон.
Унинг меҳрин сўзлар элда ҳар инсон.

* * *

Пахтакор мардларнинг юрти ўзгача,
Элим водийларин кўрки ўзгача,
Ҳар дала, боғларнинг файзи оромбахш,
Эл меҳридан олмиш ҳар бир дарахт нақш.
Қовунлар — сой тоши, раънолар чаман,
Ишкомлар дейди бол, шарбат ичаман,
Олмалар гул яноқ, олулар маржон,
Ҳаммаси дейди мен жонингга дармон.
Қўл бериб уларга олтин пахтамиз,
Дейди биз забардаст элнинг бахтимиз.

* * *

Ҳар чаноқ юракнинг кўри-ла унар,
Ҳар чаноқ юракнинг меҳри-ла кулар,
Меҳр ипи толага толалар улар,
Ҳар чаноқ юракнинг меҳри-ла тўлар.
Саратон ҳансираар элимда бугун,
Эл тўкар чакка тер мўл ҳосил учун.
Далалар чамани гуркун, қарқара,
Кўк билан билинмас асло аҳд, марра.
Августнинг одими диёр кезмоқда,
Куз эса теримга режа тузмоқда.
Далалар ҳосилга тандир бўлай дер,
Ваъдага яраша дур ундирай дер.
Августнинг салқини сезилар баъзан,
Кўк юзин булутлар қоплар дафъатан.
Гоҳида гармсел дайдиб қолади,
Гоҳида об-ҳаво айнаб қолади.
Ғўзага ёпирилар турли офатлар.
Меҳрибон қўлларни кутар кўчатлар.
Ҳар кўчат, ҳар карта ўзи бир жаҳон,
Унинг об-тобига қара, эй деҳқон.
Бағримни шамоллат дейди ҳар ниҳол,
Ер эса юмшат дер, яшнай безавол.
Ҳар кўчат дер, кетма менинг қошимдан,
Шунда мен сочаман олтин бошингдан.

* * *

Азамат Андижон, жўмард Наманган,
Гўзал Фарғонанинг мардлари сиздан
Ҳосил хирмонларин кутади диёр,
Ваъдасин унутмас асл пахтакор.
Қўлга қўл беришиб Тошкент Сирдарё,
Ҳар карта ҳосилин этинг бир дунё.
Самарқанд, Бухоро мисли Зарафшон
Жўш урсин тер тўкиб сиз уйган хирмон.
Ҳар йили пешқадам Қашқа воҳаси,
Бу йил ҳам шон қучсин олтин ваъдаси.
Сурхон сарколарин, Хоразм мардин,
Эл билур зафарлар қучган ҳар аҳдин.
Ғайрати Амудай жўшсин бу йил ҳам,
Шарафлаб мардларин қувонсин ўлкам.
Қорақалпоғистон заршунос диёр,
Бу йил ҳам диёрда бўлсин у илғор.
Суръатга йўл бериб нур эмсин кўчат,
Вақт тиғиз, пахтакор ўзингни кўрсат.
Ҳар кўчат хазина шодаси бўлсин,
Унинг ҳар дурида иқболинг кулсин.
Фурсатни бой берган деҳқон панд ейди,
Охири баҳона излаб, уф дейди.
Уфу, оҳ, ҳовлиқиш, бекорчи тўзон,
Ҳеч қачон келтирмас деҳқонга эҳсон.
Ким билса ҳар куни ишнинг кўзини,
Ҳосил чаманида кўрар ўзини,
Ҳар кўчат боладай кутар парвариш,
Ғалаба келтирар ҳар тадбирли иш.

* * *

Пахтакорим кенг далада жавлон ур,
Шунда сенга иқбол-зафар ёр бўлур.
Бу йилга мос келмас бултурги муддат,
Мўл ҳосил жангида ўзингни кўрсат.
Инжиқ келди обу ҳаво мунча ҳам,
Қор, ёмғир, сел ёғди, тинмай дамба-дам.
Ҳайқириб кўтарди бўрон кучини,
Пахтакордан олмоқ бўлиб ўчини.
Осмонни ёргудек момоқалдироқ,
Пахтазор устида ёқди кўп чақмоқ.
Бир томонда Чирчиқ дарёси тошди,
Тинч оқар сойлар ҳам ҳаддидан ошди.
Гоҳи мужмал, салқин келди саҳий ёз,
Баҳор ҳам кўрсатди минг хил қилиқ, ноз.
Пахтакор бўш келмай ўтдинг ҳужумга.
Меҳнатда улading кунларни тунга.
Ҳосил меҳри билан қайнадинг, тошдинг,
Зафарли меҳнатда довонлар ошдинг,
Салқин ёз, баҳорда тинмай ишладинг,
Зўр ҳосил замирин ерда тикладинг.
Салқинлик судралиб июлдан чунон
Кўп ишлар сурулди августга томон.
Августни июль деб бел боғла деҳқон,
Техника ишингда бўлсин қадрдон.
Бутун куч, жасорат далада бўлсин,
Шавкатли пахтакор завқларга тўлсин.
Орангизда қўрқоқлар ҳеч юрмасин,
Дангасалар қўл чўнтакда турмасин.
Бу йилдир бизларга катта имтиҳон,
Ваъдабоз, кўзбўяш қанчалар ёмон.
Августда ҳал бўлар ҳосил тақдири,
Унутманг, меҳнатда зафарнинг сири.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар.

* * *

Сизларга мунтазир ҳосил чамани,
Иш билан кўрсатинг, қўйиб чаманни.
Мўлжал бир орзудир, меҳнат — ғалаба,
Юрак кўри каби бўлсин ҳар дала.
Иссиқ меҳри бўлсин ҳар битта чаноқ,
Меҳрдай мўл бўлсин, етмасин саноқ.
Қамчиланг шоввозлар меҳнат отини,
Эл кутар сизлардан мукофотини.
Ул азиз совғангиз доҳий, жонажон
Тўйига бўлгуси улкан армуғон.
Унутманг қардошлар кўрсатмасини,
Унутманг олимлар маслаҳатини.
Донолар сўзидa бўлур кўп ҳикмат,
Ҳикматли сўз дилда мисли зар неъмат.
Далада ҳаммзнинг бутун фикр-ёди,
Шон қучса соз бўлур инсон муроди.
Муродин эл бугун меҳнатда кўрур,
Меҳнат яратувчи зийнатда кўрур.
Бу зийнат юрт дури, олтин хирмони,
Доҳий юбилейига эл армуғони.
Шунинг-чун ҳосилнинг чўғи кўп бўлсин,
Ҳар бир иш салмоқли, асл, хўб бўлсин.
Унутма аҳдингни азиз пахтакор,
Узингсан чўлларга келтирган баҳор.
Бу йилги тўрт миллион бир юз минг
тонна,
Юксак чўққиларга олтиндан зина.
Акалар, укалар, опа-сингиллар,
Пахтазорга белни боғлаб келинглар!

Акмал ПУЛАТ,
Вячеслав КОСТИРЯ,
НАЗАРМАТ.

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

Турли мамлакатларда

В. И. ЛЕНИН ЮБИЛЕЙИГА

БУЭНОС-АЙРЕС, 7 август. (ТАСС). Аргентина Коммунистик партияси Марказий Комитети В. И. Ленин туғилган куннинг юз йиллигини нишонлаш юзасидан тадбирларни амалга ошириш учун махсус комиссия тузди, деб ёзади «Нуэстра Палабра» газетаси.

В. И. Лениннинг тўла танланган асарларини қайта нашр қилиш, жаҳон пролетариати доҳийси тўғрисида бир қанча китобларни, жумладан, Владимир Ильич таржимаи ҳолини босиб чиқариш мўлжалланмоқда. Ленин кунлари ҳам ўтказилади. Бу кунларда марксизм-ленинизм масалалари юзасидан ва Ленин таълимотининг Аргентинада революцион ҳаракатга таъсири тўғрисида семинарлар бўлади.

ВЬЕТНАМГА БАҒИШЛАНГАН ПАРИЖ КЕНГАШИДА

ПАРИЖ, 8 август. (ТАСС). Вьетнамга бағишлаб Парижда ўтказилаётган тўрт томонлама кенгашнинг кеча Клибер авенюсидаги халқаро конференциялар уйида навбатдаги 29-мажлиси очилди.

Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг бошлиғи Суан Тхюи мажлисда сўзга чиқиб, АҚШнинг сиёсатини танқид қилди: АҚШ Вьетнамдаги агрессив урушни давом эттириб, урушдан «Американи четлаштириб» уни «вьетнамлаштириш» шиорлари билан ниқоблаётганлигини айтди. АҚШ ўз солдатларидан 25 минг кишини Вьетнамдан олиб чиқиб кетганлигини айтган бўлса-да, аммо у ерда Американинг ҳануз 500 минг солдати турибди. Суан Тхюи айтдики, Вьетнам халқи, Америка халқи ва бутун дунё халқлари АҚШ ҳукуматидан ўз қўшинларининг бир қисмини қандайдир шартлар билан олиб чиқиб кетишни эмас, балки Американинг барча қўшинларини ва АҚШ иттифоқчиси бўлган барча давлатларнинг қўшинларини Жанубий Вьетнамдан ҳеч бир шартсиз тез ва батамом олиб чиқиб кетишни талаб қилмоқда.

Жанубий Вьетнам Республикаси муваққат революцион ҳукуматининг ташқи ишлар министри ва унинг Париж кенгашидаги делегациясининг бошлиғи Нгуен Тхи Бинь мажлисда айтдики, «Вьетнам халқининг асосий миллий ҳуқуқларини ва Жанубий Вьетнам халқининг ўз тақдирини ўзи белгилаш ҳуқуқини гарантиялайдиган қарор Вьетнам проблемасини ёппасига бартараф қилиш тўғрисида Жанубий Вьетнам миллий озодлик фронти билан Жанубий Вьетнам Республикасининг муваққат революцион ҳукумати тақдим этган ўн моддада баён қилинган».

Сайгон маъмуриятининг Жанубий Вьетнамда «эркин» сайлов деб аталган сайловларни ўтказиш тўғрисидаги таклифи, деди Нгуен Тхи Бинь, бу сайловларни Сайгон маъмуриятининг контроли остида ва Американинг оккупациячи қўшинлари ҳозир бўлиб турган шароитда ўтказиш мақсадини кўзлайди. Нгуен Тхи Бинь уқтириб айтдики, Американинг ҳамма қўшинлари ва АҚШ иттифоқчиларининг қўшинлари мамлакатдан батамом ва ҳеч сўзсиз олиб чиқиб кетилганидан кейингина ҳамда қўғирчоқ Сайгон маъмурияти ўрнига тузилган ҳамда тинчлик учун, Жанубий Вьетнамнинг мустақиллиги ва бетарафлиги учун курашаётган барча аҳоли табақаларининг мамлакатдаги барча сиёсий партияларнинг вакилларидан иборат бўлган коалицион ҳукумат назорати остидагина Жанубий Вьетнамда чинакам эркин ва демократик сайловлар ўтказиш мумкин.

АҚШ ва Сайгон маъмуриятининг Вьетнамга бағишланган Париж кенгашидаги делегацияларининг вакиллари Жанубий Вьетнам Республикаси Муваққат революцион ҳукуматининг оқилона таклифларини чинакам муҳокама қилишдан бош тортиб, кеча Сайгон маъмуриятининг «эркин сайлов» деб аталган сайлов ўтказиш тўғрисидаги таклифи муҳокама қилинсин деб яна туриб олдилар.

Мозамбик халқлари Португалия мустамлакачиларига қарши қуролли курашни давом эттирмоқдалар. Суратда: партизанлар отрядидан бирининг жангчилари Кабу-Делгаду вилоятида Португалия самолётини ўққа тутмоқдалар. ТАСС фотохроникаси.

ГИБРАЛТАРНИНГ ЯНГИ ҲУКУМАТИ

ЛОНДОН, 8 август (ТАСС). Гибралтарда Мажлис палатасига (қонун чиқарувчи орган) сайловлардан бир ҳафта ўтгандан кейин Англиянинг мана шу мустамлакасида янги ҳукумат тузиш тўғрисида битимга эришилди. Англия билан интеграция партиясининг бошлиғи Роберт Пелиза янги бош министр қилиб тайинланди.

Унинг ҳукумати икки партия — Англия билан интеграция партияси ва мустақил группанинг коалицияси асосида тузилди. Ҳар иккала партия Мажлис палатасига саккиз ўринга, яъни граждан ҳуқуқларини кучайтириш жамиятига қараганда битта кўп ўринга эга. Бу партиянинг бошлиғи Жошуа Ҳасан илгариги ҳукуматда бош министр лавозимини ҳам эгаллаган эди.

Куба республикаси сабзавот ва мева етказиш учун жуда қулай шароитга эга. Бу ерда етиштирилаётган апельсин, лимон ва ананаслар ички бозордан ташқари жаҳоннинг кўпгина мамлакатларига ҳам экспорт қилинади. Суратда: Сьего-де-Авила вилоятида етиштирилган янги ананас ҳосили. Пренса Латина—ТАСС фотоси.

ЧАРЛЬСТОНДАГИ ҒАЛАБА

ХАЛҚАРО МАВЗУДА

23 миллионли қора американикларнинг ўз озодликлари учун кураш тўлқини борган сари кенгайиб бормоқда. Яқинда бундан юз йил бурун қулликка қарши уруш бошланган шаҳарда негрларнинг навбатдаги шиддатли ғалаёнлари бўлиб ўтди. Чарльстон деб аталадиган бу шаҳар Жанубий Королина штатида жойлашган. Шаҳарнинг чиройли хурмо дарахтлари соя солиб турган кўчалари доим осойиштадек кўринади. Аслида эса, бу кўча кўпдан буён тинчлик нималигини билмайди.

Қора американикларнинг янги куч билан кўтарилишининг сабабини тушуниш қийин эмас. Ҳамма гап шундаки, АҚШ ҳукмдорлари шунча вақтдан бери граждалик ҳуқуқи учун курашда қўлга киритилган ютуқларни йўққа чиқаришга уринмоқдалар. Ҳукуматнинг тарих ғилдирагини орқага буришга уринишига қарши чиқишлар борган сари жиддийроқ тус олмоқда. Кураш қатнашчилари бўлган Америка меҳнаткашлари турли вакилларининг бирлиги кун сайин мустаҳкамланяпти. Эндиликда қора американиклар ўзларининг адолатли талабларига жавобан, «йўқ» деган жавоб олишни сира ҳам истамаяпти. Ахир бутун тўрт аср давомида, уларнинг боболарини зўрлик билан Янги дунёга олиб кетишган кундан бошлаб негрларнинг кураши тингани йўқ. Шунга қарамай негрлар ҳали ҳам иқтисодий, сиёсий ва ижтимоий жиҳатдан камситилган бир шароитда яшаб келмоқдалар.

АҚШ Коммунистик партиясининг раиси, оддий ишчининг ўғли, негр Генри Уинстон ўз нутқларида буни тез-тез эслатиб туради. Компартиянинг бошқа бир раҳбари Гэс Холл ҳам партиянинг XIX съездидаги нутқида бу ҳақда гапириб ўтди. Мана унинг сўзлари:

— 10 йиллик фаол, қаҳрамонона курашдан сўнг, бир неча муҳим талабалар қўлга киритилгандан кейин ҳам зўравонлик системаси ўз кучини сақлаб қолмоқда. Бу система Американинг асосий меҳнаткашларини камситиш ва тенгсизликка, очлик ва қашшоқликка элтади. Бу система даромаднинг миллий даражасидан икки марта кам бўлишига, ишсизлар сонининг уч баравар ошишига, қирилиб кетиш ва савод чиқаришдан маҳрум бўлишига олиб келади. Ҳа, барча қаҳрамонона курашларга қарамай бу система ўзининг асосий хусусиятларини сақлаб қолмоқда...

Яна Чарльстондаги воқеаларга қайтайлик. Бу шаҳарда ўз вақтида гражданлар уруши бошланган эди. Ленин уни 1776 йилги уруш билан тенглаштирган эди. Менингча, унинг «Америка ишчиларига мактуб»идан олинган мана бу сўзларни келтириш фойдадан холи бўлмас: Америка халқида революцион анъана бор, — деб ёзган эди В. И. Ленин. — бу анъанани қабул қилиб олган Америка пролетариатининг энг яхши вакиллари биз большевикларга ўзларининг тўла ҳамдардликларини билдирган эдилар. Бу анъаналар — XVIII асрда инглизларга қарши озодлик уруши кейин эса XIX асрдаги гражданлар урушининг анъаналаридир. Ленин 1863—1865 йилларда Америкадаги гражданлар урушининг буюк жаҳоншумул тарихий аҳамиятини инкор этувчиларни қаттиқ қоралаганди.

Менингча, Чарльстондаги воқеалар ана шу шонли анъаналарнинг янги тарихий шароитдаги лада ривожланган ҳолда кўринишидир. Баъзан жуда катта воқеалар ҳам оддийгина ҳодисадан бошланади. Бутун Американи ларзага солган Чарльстондаги воқеалар ҳам маҳаллий госпиталда ишлаётган 12 негр аёлнинг иш ташлашидан бошланди. Улар ўзларининг касаба союзларини тан олдиришга, иш ҳақини оширишга ва иш шароитини яхшилашга эришиш учун иш ташлашган эди. Аёлларнинг мардонавор қарори кутилмаган оқибатларга олиб келди. Штат маъмурлари миллий гвардияни чақиришга мажбур бўлишди. Исёнкор аёлларни қўллаб чиққанлар (жами 850 киши) қамоққа олинди.

Бироқ, қўполликка қарши ҳамиша қўполлик билан жавоб қайтарилади. АФТ-КППга бирлашган кўпгина йирик касаба союзлар Чарльстонлик хизматчи аёллар ёнини олиб чиқишди. Шаҳарнинг барча қора танли аҳолиси магазинлар хўжайини бўлган оқ танлиларга қарши бойкот эълон қилишди. Бундан ташқари, Чарльстон портининг юк ортувчилари анчагина консерватив бўлган ўз союзларининг аъзоларинигина эмас, балки Нью-Йорк ва мамлакатнинг бошқа порт шаҳарларидаги ҳамкасбларини ҳам иш ташлашга чақирди. Мартин Лютер Кингнинг издоши Ральф Абернети турмага ташланганидан кейин шароит яна ҳам жиддий тус олди. Ральф Абернетининг озодлиги учун ҳаддан ташқари катта гаров—50 минг доллар талаб қилишди. Уни ҳокимиятга қарши қўзғолонга чорлашда айблашарди. Аслида эса, Абернети бирдамлик маршига раҳбарлик қилган эди. Жамоатчиликнинг талаби билан суд гаров қийматини 5 минггача қисқартиришга мажбур бўлди.

Чарльстондаги воқеалар яна шунинг учун ҳам муҳим аҳамият касб этдики, бу олишувлар турли ирқдаги Америка меҳнаткашлари ўртасида бирдамликнинг ниҳоятда ўсганлигини кўрсатди. Бутун эзилган ва хўрланган Америка чарльстонлик қўзғолончилар билан бирдам эканлигини намойиш этди. Уларни қувватлаб туриш учун касаба союзлар 50 минг доллардан зиёд пул тўпладилар.

Энг муҳим воқеалардан бири яна шу бўлдики, мамлакатдаги йирик негрлар ташкилоти — қора аҳоли тараққиётига таъсир кўрсатиш миллий ассоцияси ўзининг яқинда бўлиб ўтган съездида бирлик масаласини энг актуал масалалардан бири қилиб қўйди. Бундан бир оз олдинроқ эса бу ҳақда ўйлаш ҳам мумкин эмасди.

Американинг барча эзилган ва мазлум кишиларининг бирликка интилиши АҚШ меҳнаткашларининг илғор вакиллари томонидан борган сари яхши кутиб олинмоқда. Буларнинг ҳаммаси ҳукмрон доиралар ва монополияларнинг курашувчилар сафини бўлиб юборишга зўр бериб уринишларига қарамай, мазлум халқ албатта ғалаба қозонади, дея ишонч билан айтишга имкон беради.

Жозеф НОРТ,
Америка публицисти (АПН).

Исроил босқинчиларига қарши халқ кураши борган сари авж олмоқда. Фаластин партизанлари душман орқасида дадил операциялар ўтказиб, босқинчиларга катта талафот етказмоқдалар. Суратда: фаластинлик партизан душманга қарата ўт очмоқда. МТИ—ТАСС фотоси.

ХАБАРОВСКДАГИ СОВЕТ—ХИТОЙ МУЗОКАРАЛАРИГА ДОИР

ХАБАРОВСК, 8 август. (ТАСС). Бугун бу ерда Амур, Уссури, Аргуни, Сунгари дарёлари ва Ханка кўли чегара участкаларида кема қатнови юзасидан Совет-Хитой аралаш комиссиясининг навбатдаги 15-кенгаши ўз ишини тамомлади. Кенгаш 1951 йилги Совет-Хитой битимига мувофиқ 1969 йилдаги навигация чоғида Амур ҳавзасидаги дарёларнинг СССР билан ХХР ўртасидаги участкаларида кемаларнинг қатнови учун нормал шарт-шароитлар таъминлаш амалий масалаларини кўриб чиқишни мақсад қилиб қўйган эди.

Аралаш комиссиянинг Совет ва Хитой қисмлари раислари имзолаган протоколда 1969 йилги навигация чоғида ҳар икки томон боғли сув йўлларида кема қатнови шароитини яхшилаш билан боғланган баъзи тадбирлар тўғрисида келишиб олганлиги қайд этилган.

Томонлар 1970 йилда Хитойда кема қатнови юзасидан Совет—Хитой аралаш комиссиясининг навбатдаги 16-кенгашини ўтказиш тўғрисида келишиб олдилар.

Рассом ханғаси

—Тикилиши яхши-ю, калтароқ экан-да?
—Ательега қатнайвериб ўсиб кетдим...

—Ҳеч қаерда ишламайди-ю, димоғини баландлигини қаранг!
—Учта жойдан алимент олади-да!... Шунинг учун...

—И-е, буни юз грамми қани?
—Қўявер, камига сотувчи виждонини қўшиб сотган...

—Сизда динга қарши ҳеч қандай агитация-пропаганда ишлари олиб борилмас экан-да!?
—Яқин кунларда бошлаб юборамиз, худо хоҳласа...

А. Холиқов ишлаган расмлар.

МИНИАТЮРАЛАР

Магомет ХУБИЕВ,
(Қорачой-черкасс АССР).

● **АЛАННИНГ ДУШМАНЛАРИ**

Бир куни Аландан сўрашибди:
— Сенинг ҳам душманинг борми?
— Бор, иккита,— дея жавоб берибди.
— Улар ким бўлди экан?
— Улардан бири ёмон ёки яхши ишимни кўра туриб «ёмон!» дейди, иккинчиси эса ўша ишларимни кўриб «яхши!» дейди.

● **ҚИЗИҚ-КУ**

Топалач овулга келиб Аландан сўрабди:
— Сопа сизларда ишлаяптими? Ўтган йилиёқ у ўз вазифасини мутлақо уддалайолмаётибди деб юришарди.
— Йўқ, ишламайди,— дебди Алан.
— Ҳозир у қаерда?
— Районга ўтказишди.
— Жуда зўрку! У ерда иши қандай экан.
— Ёмон... Областга ўтказишмоқчи бўлиб юришибди.

● **МИТИНИНГ САВИЯСИ**

Мити ўзининг гапдонлиги билан бошқалардан ажралиб турарди. У одамларни ҳаётни тўғри тушунишига ўргатарди. Бир куни у деди:
— Киши онгини кун сайин янги билимлар билан бойитиб туриши керак. Борди-ю, у қайси куни бўлса-да бир кун билимини оширмай қолса, демак у ўша куни яшамаган бўлади.
— Тўғри,— дея унинг гапига қўшилди Алан ва,— сенинг билиминг бўйича ҳал қилинадиган бўлса, ҳали сен туғилмаган экансан,— деб қўшиб қўйибди.

● **КАЙФИЯТ**

—Кайфиятинг қалай? — дея ишга кетаётган Аландан сўрашибди.
— Ҳали бошлиғимни кўрганимча йўқ,— дебди Алан.

● **ИККИНЧИ ЎРИН**

Беш километрли масофага югуриш бўйича Туудук иккинчи ўринни олибди. Бунинг шарафига у зиёфат берди.
Меҳмонлардан бири қадаҳ кўтариб, сўради:
— Учинчи ўринни ким эгаллади?
— Ҳеч ким, — жавоб берди Алан.
— Бу нима деганинг?
— Мутлақо равшан, югурувчилар Жамол билан Туудукдан иборат икки киши эди-да.

● **РЕСТОРАНДА**

Алан ресторанга кирса Шоҳмирза билан Иммолат иккаласи шикоят дафтарчасига нималарнидир ёзиб ўтиришарди.
— Официант заказ қабул қилди, бир соатча бўляпти, лекин ҳали ҳеч нарсадан дарак йўқ, — дея шикоятланишди улар. Сал бўлмаса ухлаб қолаёздик.
— Бекор қилибсизлар ёзиб, наҳотки официант уйғотиб қўймайди деб ўйласаларинг?, — дея жавоб берибди Алан.

● **ИЛОЖИ БОР**

Бир группа ишчилар узоқ тоғда ишлашарди: уларнинг озиқ-овқатлари жуда кам қолган, лекин ишларининг тамомланишига ҳали уч кун бор эди. Улар ишларини тамомлашмасдан қайтмасликка аҳд қилишди. Жажи озиқ-овқатнинг миқдорига қарамасдан илгариги каби биринчи, иккинчи ва учинчи овқатлар ҳам берилаверса деган шарт билан қолди.
— Ахир бундай қилишнинг иложи йўқ-ку,— дейишди унга.
— Иложи бор,—дея эътироз билдирди Алан,— биринчисини нонуштага, иккинчисини тушда, учинчисини кечга бериш мумкин.

Русчадан Т. УНАБОЕВ таржимаси.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

9.55 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 10.00 — **Гимнастика ҳамма учун.**

Рус тилида: 10.20 — **Баланд тепа** (болалар учун мультфильм), 10.40—**Адмирал Ушаков** (бадиий фильм).

Ўзбек тилида: 12.20 — **Лагерда спорт байрами** (Самарқанд шаҳридан кўрсатилади), 13.20 — **Қувноқ минутлар** (болалар учун), 16.55—**Кўрсатишлар программаси**, 17.00 — **«Ахборот» информацион программаси** (рус тилида), 17.30 — **Телевизион миниатюралар театри** («Ёшлик» студияси), 18.20 — **Олтин бузоқча** (бадиий фильмнинг 1-серияси, рус тилида), 19.35 — **«Ахборот» информацион программаси**, 20.05 — **Терим агрегатлари шай бўлсин!**, 20.30 — **Бинокорлар кунига бағишланган эшиттириш** (ўзбек ва рус тилларида).

22.30 дан—**Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.00 дан—**Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

17.00 дан—**Фрунзе кўрсатади.**

11 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.30 — **Кўрсатишлар программаси**, 18.35 — **Фарғона область Охунбобоев район Тошлоқ пионерлар уйи бадиий ҳаваскорларининг концерти.**

Рус тилида: 19.10 — **Телеянгиликлар**, 19.25 — **Олтин бузоқча** (бадиий фильмнинг иккинчи серияси). 21.05 — **Кўрсатишлар программаси.**

Ўзбек тилида: 21.10 — **Телеянгиликлар**, 21.25 — В. И. Ленин туғилган куннинг 100 йиллиги олдидан. П. Турсун. **Ўқитувчи** (телеспектакль биринчи қисмининг премьераси), 22.45 — **«Олтин водий» программаси** (Самарқанд шаҳридан олиб кўрсатилади).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

12.55 дан—**Москва кўрсатади.**

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.00 — **Бошоқ** (болалар учун қўғирчоқ фильм, рус тилида).

Ўзбек тилида: 18.25 — **Ҳақиқий ҳикоя** (бадиий фильм).

20.00 дан—**Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан—**Душанба кўрсатади.**

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА— 10/VIII да **Ажаб савдолар**, 11/VIII да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА

Жазоловчи — «ЎЗБЕКИСТОН», «МОСКВА», «ДРУЖБА» (тоқ соатларда). «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тайга хўжайини — «ЧАЙКА», «САНЪАТ САРОЙИ» (кундуз ва кечқурун).

Берлин томон йўл (эрталаб соат 10, кундуз 12,4 ва кеч 8 да). **Оскар** (кундуз 2, кеч 6 ва 9-45 минутда) — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ».

Қор аёл ҳақида афсона — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Тош бағридаги достон (ўзбек тилида) — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Сокин кварталдаги қотиллик — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Жижканинг жанговар араваси —«ДРУЖБА» (жуфт соатларда).

Райк болалари — САНЪАТ САРОЙИ (кундуз соат 1 яримда).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 ва 10-40 минутда бошланади)

Райк болалари — «ФЕСТИВАЛЬ».

Берлин томон йўл — «ХИВА».

Қор аёл ҳақида афсона — ТЕЛЬМАН номли.

САНЪАТ САРОЙИДА
11 августдан
янги, рангли, кенг форматли
«ҚИЗЛАРНИ УҒИРЛАШ»
бадиий фильми
НАМОЙИШ ҚИЛИНАДИ
«Бухарест» (Румыния) киностудияси маҳсулоти.
Сеанслар эрталаб соат 11, кундуз 1,5 ярим ва кеч 9.15 минутда бошланади.
Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.
Сарой залида кондицион қурилма ишлайди.
4-20-34, 4-21-74 телефонлари орқали мурожаат қилинсин.

ТАШКИЛОТ, КОРХОНА, МУАССАСАЛАР ДИҚҚАТИГА!
«СОЮЗПЕЧАТЬ» ОРГАНЛАРИ
1970 йил учун
ГАЗЕТА ВА ЖУРНАЛЛАРГА ЗАЯВКАЛАР ҚАБУЛ
ҚИЛИШГА КИРИШДИ
Обуна бўлиш масалалари бўйича район, шаҳар «Союзпечать» агентлигига мурожаат қилинсин.
УЗБЕКИСТОН ССР АЛОҚА МИНИСТРЛИГИ «СОЮЗПЕЧАТЬ» БОШҚАРМАСИ.

Редактор
М. ҚОРИЕВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ
Орган Центрального Комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Бизнинг адрес ва телефонлар: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» кўчаси № 28. Редактор — 336545. Редактор ўринбосарлари — 337914, 339323. Масъул секретарь — 334455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 337283. Партия турмуши — 333469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 331216. Халқаро ҳаёт — 337604. Коммунистик тарбия — 331455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 334780. Совет қурилиши — 333258. Қишлоқ хўжалиги — 337604. Адабиёт ва санъат — 332036, 337221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 334451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 332347. Оммавий ишлар ва хатлар —338679, 333553. Иллюстрация — 334524. Стенографистка — 337343. Корректура — 337162. Эълонлар — 338142. Коммутатор — 330249, 330250, 330251, 330252, 330253, 330254, 330255, 330256, 330257, 330258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ, Андижон —48—85, Бухоро 43—141, Қарши 22—62, Наманган 21—88, Нукус 42 - 62, Самарқанд 31—972, Термиз 23—27, Фарғона 41—88, Урганч 34—55.